

Ontwerp van decreet houdende diverse fiscale bepalingen

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting

1. Samenvatting

Dit decreet voorziet in wijzigingen in volgende regelgeving:

1. (In hoofdstuk 2) het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992;
2. (In hoofdstuk 3 en 4) het decreet van 19 april 1995 houdende maatregelen ter bestrijding en voorkoming van leegstand en verwaarlozing bedrijfsruimten en het decreet van 22 december 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996;
3. (In hoofdstuk 5) het decreet van 21 juni 2013 betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van belastingen, teneinde te voorzien in de omzetting van richtlijn 2015/2376 /EU van de Raad van 8 december 2015 tot wijziging van Richtlijn 2011/16/EU wat betreft verplichte automatische uitwisseling van inlichtingen op belastinggebied;
4. (In hoofdstuk 6 en 7) de Vlaams Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 (VCF), en het besluit Vlaamse Codex Fiscaliteit van 20 december 2013, meer bepaald:
 - de omvorming van de verkrottingsheffing naar de heffing ongeschikte en onbewoonbare woningen;
 - wijzigingen aan de kilometerheffing;
 - een reparatie aan de regeling van vrijstelling van de schenkbelasting, het verkooprecht en het verdeelrecht voor brownfields;
 - diverse wijzigingen aan de erf- en registratiebelasting.

2. Situering

2.1. Woonbonus

Bij decreet van 18 december 2015 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2016 (hierna "Programmadecreet BO 2016"), werd de geïntegreerde woonbonus ingevoerd. Die woonbonus betreft een integratie van drie Vlaamse belastingverminderingen die voorheen voor de eigen woning bestonden. Daarnaast werd bij datzelfde decreet ook een fictie ingevoerd in geval van hypotheekruil, alsook in geval van zorgwonen. Hiermee wou de decreetgever vermijden dat belastingplichtigen die genoten van de Vlaamse woonbonus of de geïntegreerde woonbonus in een dergelijk geval elk recht op een belastingvermindering zouden verliezen.

Voorliggende artikelen remediëren aan een aantal technische tekortkomingen en onduidelijkheden van de bepalingen van voormeld decreet. Er wordt onder meer een aanpassing doorgevoerd aan de fictie van de hypotheekruil en dit zowel voor de Vlaamse woonbonus als voor de geïntegreerde woonbonus. Door een strikte toepassing van de decreettekst, zouden immers bepaalde belastingplichtigen, die nochtans wel tot de doelgroep van de fictie behoorden, hun Vlaamse woonbonus vooralsnog verliezen.

2.2. Administratieve samenwerking

Na richtlijn 2014/107/EU van de Raad van 9 december 2014 voorziet nu ook richtlijn van 2015/2376/EU van de Raad van 8 december 2015 in de wijziging van Richtlijn 2011/16/EU wat betreft de verplichte automatische uitwisseling van inlichtingen op belastinggebied.

Voorliggende omzetting van de nieuwe richtlijn 2015/2376/EU beoogt een uitbreiding van de automatische gegevensuitwisseling naar grensoverschrijdende rulings en de daarmee gepaard gaande tekstuele wijzigingen van de richtlijn 2011/16/EU. Sommige wijzigingen door richtlijn 2015/2376/EU ressorteren onder de federale bevoegdheden (bijvoorbeeld met betrekking tot verrekenprijzafspraken) en werden dus niet opgenomen in voorliggend omzettingsdecreet.

Het ingediende ontwerp van decreet sluit aan bij de doelstelling die inhoudt dat de Vlaamse Regering zorgt voor een correcte en snelle omzetting van de Europese regelgeving. De EU-richtlijn wordt niet ruimer of strenger geïmplementeerd dan strikt noodzakelijk.

2.3. Diverse wijzigingen aan de Vlaams Codex Fiscaliteit

A. De omvorming van de verkrottingsheffing naar de heffing ongeschikte en onbewoonbare woningen

In het regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2014-2019 staat op p. 91 te lezen:

“Gelet op de impact van leegstaande, onbewoonbare en verwaarloosde woningen op de lokale leefomgeving, en de verantwoordelijkheid die de lokale overheden vandaag reeds hebben inzake inventarisatie en opvolging van deze panden, wordt ook de fiscale verantwoordelijkheid geconcentreerd op lokaal niveau. Zo kan op één niveau een eenduidig beleid worden gevoerd. De Vlaamse overheid zet een stap terug in de gemeenten waar de gewestelijke heffing nog van toepassing is, zodat eigenaars niet meer geconfronteerd worden met een dubbele belasting.”

In uitvoering van dit item wordt de heffing op verwaarloosde gebouwen en woningen als onderdeel van de verkrottingsheffing opgeheven vanaf aanslagjaar 2017. Dit wil zeggen dat indien de termijn van opname op de inventaris van twaalf opeenvolgende maanden verstrijkt vanaf 2017 het Vlaamse Gewest geen heffing meer zal vestigen. Het staat de lokale overheden op dat moment nog steeds vrij om zelf een gemeentelijke heffing op verwaarloosde gebouwen en woningen in te voeren of de bestaande gemeentelijke heffing af te schaffen of te behouden. Het heffen van opcentiemen door de lokale overheden op de gewestelijke heffing wordt door de opheffing immers de facto onmogelijk. Een dubbele heffing, zijnde een gewestelijke heffing enerzijds en een lokale heffing anderzijds, wordt vanaf aanslagjaar 2017 dus onmogelijk. De invorderings- en inningsprocedure m.b.t. de gewestelijke heffing blijft voor eerdere aanslagjaren bestaan.

Het andere onderdeel van de verkrottingsheffing, de gewestelijke heffing op ongeschikte en onbewoonbare woningen, blijft behouden voor de gemeenten zonder eigen gemeentelijke heffing. De ‘verkrottingsheffing’ wordt dan ook hernoemd naar ‘heffing ongeschikte en onbewoonbare woningen’. Tegelijkertijd worden de contouren bepaald waarbinnen een gemeentelijke heffing op ongeschikte en onbewoonbare woningen zich moet situeren. Onder die

voorwaarden zal het Vlaamse Gewest geen heffing meer vestigen. Ook hier wordt een dubbele heffing dus onmogelijk vanaf aanslagjaar 2017.

Dit wil zeggen dat vanaf 2017 het Vlaamse Gewest in deze gemeenten geen heffing op ongeschikte en/of onbewoonbare woningen meer zal vestigen indien de termijn van opname op de gewestelijke inventaris van ongeschikte en/of onbewoonbare woningen van twaalf opeenvolgende maanden verstrijkt. Een dubbele heffing, zijnde een gewestelijke heffing op ongeschikte en/of onbewoonbare woningen enerzijds en een lokale heffing anderzijds, wordt vanaf aanslagjaar 2017 dus onmogelijk in de gemeenten die een eigen reglement hebben op basis waarvan ongeschikte en/of onbewoonbare woningen belast kunnen worden. De invorderings- en inningsprocedure m.b.t. de heffing op ongeschikte en/of onbewoonbare woningen blijft onverminderd voortbestaan.

B. Wijzigingen aan de kilometerheffing

Er wordt voor de kilometerheffing voorzien in:

- 1° een verduidelijking van de emissieklasse van puur elektrische voertuigen en voertuigen aangedreven door waterstof en in een wettelijk vermoeden in het geval de EURO-emissienorm niet vermeld is op de boorddocumenten of het een niet voor de weg bestemde mobiele machine betreft en
- 2° de correctie van een materiële vergissing van de afrondingsregel in de indexatieformule.

C. Reparatie van de regeling van vrijstelling van de schenkbelasting, het verkooprecht en het verdeelrecht voor brownfields

De verwijzing naar artikel 5 van het decreet van 30 maart 2007 betreffende de Brownfieldconvenanten moet worden geschrapt aangezien dit artikel werd opgeheven bij het decreet van 23 december 2011 tot wijziging van het decreet van 30 maart 2007 betreffende de Brownfieldconvenanten.

Om toch een garantie te hebben dat de vrijstelling van registratiebelastingen correct werd verkregen wordt de mogelijkheid voorzien om de registratiebelasting alsnog te heffen indien de Vlaamse Regering beslist tot stopzetting van de onderhandelingen, vermeld in artikel 8, §3, lid 4 van het brownfieldconvenantendecreet. Deze bepaling luidt: "Voor ontvankelijk en gegrond verklaarde projectaanvragen, waar na een redelijke termijn blijkt dat geen perspectief bestaat op het kunnen afsluiten van een Brownfieldconvenant, kan de Vlaamse Regering, op gemotiveerd advies van de Brownfieldcel, beslissen de onderhandelingen stop te zetten."

De in de vorige paragraaf vermelde mogelijkheid zal bestaan naast de reeds voorziene mogelijkheid om de registratiebelasting alsnog te heffen wanneer een brownfieldconvenant niet tijdig wordt gerealiseerd of niet wordt gerealiseerd volgens de voorwaarden die zijn vastgelegd in de convenant.

D. Diverse wijzigingen aan de erfbelasting en de registratiebelasting

Bij de uitoefening van de dienst van de erfbelasting en de registratiebelasting stuitte de Vlaamse Belastingdienst op enkele tekortkomingen in de Vlaamse Codex Fiscaliteit. Aan deze euvels wordt nu verholpen. Zie hiertoe de artikelsgewijze toelichting.

B. Toelichting bij de artikelen

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992

Artikel 2

Artikel 145³⁷ WIB '92 wordt aangepast op het vlak van de hypotheekoverdracht. Een letterlijke lezing van de huidige toepassingsvoorwaarden zorgt ervoor dat belastingplichtigen in bepaalde situaties de Vlaamse woonbonus vooralsnog zouden verliezen. Het betreft nochtans situaties die wel door de fictie beoogd werden, zoals ook bleek uit de memorie van toelichting bij het decreet van 18 december 2015.

De decreetgever wenste bij decreet van 18 december 2015 immers een fictie te creëren om te vermijden dat een belastingplichtige zijn Vlaamse woonbonus (en niet een andere Vlaamse belastingvermindering of federale belastingvermindering) zou verliezen. De fictie pikt dan ook in daar waar de federale overgangsmaatregel eindigt. Door de voorgestelde aanpassingen wordt verduidelijkt in welk geval en onder welke voorwaarden een belastingplichtige die een hypotheekoverdracht doorvoert, toch kan blijven genieten van de Vlaamse woonbonus.

Het gaat meer bepaald om 6 voorwaarden:

Ten eerste moet de woning, waarvoor de belastingplichtige oorspronkelijk de hypothecaire lening is aangegaan (hierna: woning A) vervreemd worden vanaf 1 januari 2016. Voor de vervreemding is de datum van authentieke akte bepalend. De regeling van hypotheekoverdracht is derhalve maar van toepassing wanneer de woning wordt vervreemd bij authentieke akte verleden vanaf 1 januari 2016. Die vervreemding gebeurt voor het verwerven of behouden van een andere woning (hierna: woning B). Die vereiste werd voorzien om te garanderen dat de uitgaven nog steeds betrekking hebben op het verwerven of behouden van een woning en niet op een doel dat de woonbonus niet voor ogen heeft.

Daarnaast wou de decreetgever, zoals aangegeven, met het decreet van 18 december 2015 vermijden dat belastingplichtigen die reeds van de Vlaamse woonbonus genoten, die woonbonus louter door het doorvoeren van een hypotheekoverdracht zouden verliezen. Daarom wordt als tweede voorwaarde voorzien dat de belastingplichtige voor de uitgaven van de hypothecaire lening moet genieten van de Vlaamse woonbonus tijdens het belastbaar tijdperk waarin woning A wordt vervreemd en dit tot op het ogenblik van de vervreemding van woning A.

Een voorbeeld:

Een belastingplichtige gaat op 2 februari 2011 een hypothecaire lening aan voor het verwerven van zijn enige en eigen woning. Hij geniet hiervoor van de Vlaamse woonbonus. In 2014 trekt hij in bij zijn nieuwe partner. Hij blijft evenwel eigenaar van zijn woning. Gelet op het feit dat zijn woning niet langer zijn eigen woning is, is de Vlaamse woonbonus in principe niet langer van toepassing. Mogelijks geniet hij van een federale belastingvermindering. De

relatie loopt ten einde en de belastingplichtige betreft op 11 november 2015 opnieuw zijn woning. Hij kan opnieuw genieten van de Vlaamse woonbonus. Uiteindelijk wenst hij een appartement te kopen en dit door middel van een hypotheekoverdracht. Hij vervreemdt zijn woning op 6 maart 2016 en betreft vervolgens het aangekochte appartement. Hoewel de belastingplichtige gedurende enige tijd niet van de Vlaamse woonbonus kon genieten, genoot hij hiervan wel tijdens het belastbaar tijdperk waarin hij zijn woning vervreemdt, alsook tot op het moment dat hij zijn woning vervreemdt.

Ten derde moet er uiteraard sprake zijn van een hypotheekoverdracht. Dit betekent dat het onderpand van de hypothecaire lening wordt vervangen door een ander onroerend goed waarvan de belastingplichtige eigenaar is.

De hypothecaire lening, die oorspronkelijk was aangegaan om woning A te verwerven of te behouden, moet, als vierde voorwaarde, blijven lopen. Dit is logisch omdat er anders niet langer uitgaven gemaakt worden die in aanmerking komen voor de Vlaamse woonbonus.

Ten vijfde moet woning B de eigen woning worden vanaf de vervreemding van woning A. Onder "eigen" woning wordt begrepen wat hierover in de Bijzondere Financieringswet wordt bepaald.

Tot slot moet de belastingplichtige de akte van hypotheekoverdracht ter beschikking houden van de FOD Financiën, die de dienst van de personenbelasting uitvoert.

Hieronder een aantal voorbeelden om de voorgaande voorwaarden te verduidelijken:

Voorbeeld 1.

Een belastingplichtige gaat in 2014 een hypothecaire lening aan voor het verwerven van zijn enige en eigen woning A. Hij betreft woning A steeds zelf tot wanneer hij de woning **vervreemdt op 4 april 2018**. Hij doet dit om **de aankoop van een andere woning B** te financieren.

Vanaf de vervreemding van woning A betreft hij woning B, die hij reeds op 5 december 2017 aankocht. De ***hypothecaire lening blijft verder lopen*** en de hypothecaire inschrijving wordt ***overgebracht naar een ander onroerend goed*** van de belastingplichtige.

Gelet op het feit dat de belastingplichtige woning A tot aan de vervreemding op 4 april 2018 zelf betrok, kunnen de betaalde uitgaven, mits uiteraard aan de andere voorwaarden is voldaan, in ***aanmerking komen voor de Vlaamse woonbonus***.

De vanaf 4 april 2018 betaalde uitgaven kunnen ook in aanmerking komen voor de Vlaamse woonbonus door toepassing van de fictie van de hypotheekoverdracht.

Voorbeeld 2.

Zelfde situatie als voordien, maar de belastingplichtige heeft woning B vanaf de aankoop hiervan in 2017 betrokken. De fictie van hypotheekoverdracht zal in principe niet kunnen worden toegepast.

Een van de voorwaarden is immers dat de uitgaven van de hypothecaire lening, die oorspronkelijk voor woning A was aangegaan, tijdens het belastbaar tijdperk

waarin woning A wordt vervreemd en tot op het ogenblik van die vervreemding voor de Vlaamse woonbonus in aanmerking moesten komen. Dit zal in principe niet het geval zijn, gelet op het feit dat woning A niet langer de eigen woning van de belastingplichtige was.

Voorbeeld 3.

Een belastingplichtige gaat in 2011 een hypothecaire lening aan voor het verwerven van zijn enige en eigen woning A. Hij betreft woning A steeds zelf tot wanneer hij de woning **vervreemdt op 2 februari 2016**. Hij doet dit om **de renovatie van een andere woning B** te financieren. Woning B heeft hij verkregen door een erfenis.

De **hypothecaire lening blijft verder lopen** en de hypothecaire inschrijving wordt **overgebracht naar een ander onroerend goed** van de belastingplichtige.

Op het ogenblik van de vervreemding van woning A kan de belastingplichtige **woning B evenwel niet zelf betrekken**, gelet op het feit dat de stand van de verbouwing dit niet toelaat. Hij kan woning B pas een jaar later betrekken.

Gelet op het feit dat de belastingplichtige woning A tot aan de vervreemding op 2 februari 2016 zelf betrok, kunnen de betaalde uitgaven, mits uiteraard aan de andere voorwaarden is voldaan, in **aanmerking komen voor de Vlaamse woonbonus**.

Ook de uitgaven die betaald werden vanaf 2 februari 2016 kunnen in aanmerking komen voor de Vlaamse woonbonus door toepassing van de fictie van de hypotheekoverdracht. Onder "**eigen**" woning wordt door de Bijzondere Financieringswet immers ook de woning begrepen die de belastingplichtige niet zelf betreft omwille van de stand van de bouwwerkzaamheden of van de verbouwingswerkzaamheden die het de belastingplichtige niet toelaten de woning daadwerkelijk te betrekken. Of aan die uitzonderingssituatie is voldaan, is evenwel een feitelijke beoordeling die steeds zal gebeuren door de FOD Financiën.

Als de fictie van hypotheekoverdracht wordt toegepast, blijven de uitgaven van de oorspronkelijke lening in aanmerking komen voor de Vlaamse woonbonus. Dit betekent dat er abstractie wordt gemaakt van de hypotheekoverdracht en de oorspronkelijke lening geacht wordt door te lopen. De voorwaarden die normaal gezien gecontroleerd worden bij het aangaan van een hypothecaire lening (vb. voorwaarde van "enige" woning,...) moeten derhalve niet opnieuw gecontroleerd worden.

De voorwaarden die ook vervuld moeten blijven tijdens de looptijd van de hypothecaire lening (vb. lening aangegaan met een looptijd van 10 jaar, enige woning,...) worden uiteraard wel gecontroleerd.

Dit heeft tot gevolg dat de belastingplichtige in voorbeeld 1. de verhogingen van de woonbonus in principe niet langer zal genieten. Woning A is op 31 december van het belastbaar tijdperk waarin woning B werd aangekocht, immers niet langer de enige woning.

Het feit dat de oorspronkelijke lening geacht wordt verder te lopen, heeft ook tot gevolg dat de hypotheekoverdracht geen nieuwe 10-jarige periode doet ontstaan voor wat betreft de verhogingen die de belastingplichtige eventueel kan genieten.

De Raad van State merkt op dat voor wat betreft de vijfde voorwaarde meer rechtszekerheid dient geboden te worden, omwille van het feit dat niet duidelijk zou zijn wat onder de "eigen woning" dient te worden begrepen, in de situatie van woning B. Nochtans is het begrip "eigen woning" duidelijk omschreven in de Bijzondere Financieringswet. Artikel 2, §1, 15° van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen verwijst trouwens voor het definiëren van het begrip "eigen woning" naar artikel 5/5, § 4, tweede tot achtste lid, van de Bijzondere Financieringswet. Bovendien is het Vlaamse Gewest bij de aanpassingen van de bepalingen met betrekking tot de belastingverminderingen voor de eigen woning steeds binnen de ingevolge de zesde staatshervorming toegekende exclusieve bevoegdheid gebleven. Wanneer dit niet het geval was, werd dit als een uitzonderingsbepaling in de regelgeving opgenomen en ook expliciet toegelicht. Hiervoor kan verwezen worden naar de Memorie van Toelichting bij het decreet van 18 december 2015. Voorts kan ook nog opgemerkt worden dat het Vlaamse Gewest in die Memorie van Toelichting de uitbreiding voor zorgwonen ook nog expliciet heeft verantwoord op grond van de bevoegdheid voor huisvesting, naar aanleiding van een opmerking van de Raad van State. Die was toen immers van oordeel dat het Vlaamse Gewest zijn bevoegdheid had overschreden, daar die beperkt zou zijn tot de "eigen woning".

Het spreekt dus voor zich dat wanneer, voor wat betreft het Vlaamse Gewest, in het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 sprake is van de "eigen woning", dit kadert binnen de definitie van "eigen woning" voorzien in de Bijzondere Financieringswet, behoudens wanneer hiervan expliciet wordt afgeweken (zijnde in geval van hypotheekruil en zorgwonen, waarvoor uitzonderingsbepalingen werden ingevoerd). Dit betekent dan ook dat, voor de toepassing van de vijfde voorwaarde, woning A de "eigen woning" moet blijven tot op het ogenblik van de vervreemding, met inbegrip van de uitzonderingsgevallen voorzien in de Bijzondere Financieringswet. Vanaf het ogenblik van vervreemding van woning A, moet de nieuwe woning B de "eigen woning" van de belastingplichtige worden, tevens met inbegrip van de uitzonderingsgevallen voorzien in de Bijzondere Financieringswet.

Gelet op het voorgaande, wordt het niet nodig geacht expliciet een verwijzing naar de Bijzondere Financieringswet op te nemen in de decreettekst.

Artikel 3

Bij decreet van 18 december 2015 werd bepaald dat de Vlaamse woonbonus in geval van hypotheekoverdracht enkel kan worden genoten als de belastingplichtige voor diezelfde uitgaven niet geniet van een federaal belastingvoordeel.

De decumul werd echter niet ingevoerd in geval van zorgwonen en voor premies van levensverzekeringen. Vermits de decreetgever enkel tot doel had te vermijden dat een belastingplichtige die de Vlaamse woonbonus geniet, bij het doorvoeren van een hypotheekoverdracht of bij het gebruik maken van het systeem van zorgwonen, elk recht op een belastingvermindering zou verliezen, wordt dit met de huidige bepaling rechtgezet.

De decumul betreft een absolute keuze. Dit betekent dat het niet mogelijk is om voor dezelfde hypothecaire lening voor bepaalde uitgaven (bijvoorbeeld interesten) te kiezen voor de toepassing van een federale belastingvermindering en voor andere uitgaven (bijvoorbeeld kapitaal) te kiezen voor een Vlaamse belastingvermindering. Ook dit wordt verduidelijkt.

Als de belastingplichtige voor het federale systeem gekozen heeft, is zijn keuze definitief. Dit betekent dat hij het jaar nadien niet opnieuw kan instappen in het Vlaamse systeem van de woonbonus.

In geval van een gemeenschappelijke aanslag, moeten beide belastingplichtigen dezelfde keuze maken.

Artikel 4

In dit artikel worden een aantal technische aanpassingen doorgevoerd. Daarnaast worden gelijkaardige aanpassingen als aan de Vlaamse woonbonus doorgevoerd op het vlak van hypotheekoverdracht. Hiervoor wordt dan ook verwezen naar de toelichting gegeven bij de aanpassing van artikel 145³⁷ WIB '92.

Artikel 5

In dit artikel worden gelijkaardige aanpassingen doorgevoerd als aan artikel 145³⁸ WIB '92. Voor een toelichting kan dan ook naar het artikel worden verwezen dat dit artikel aanpast. Daarnaast worden ook hier een aantal technische aanpassingen doorgevoerd.

Het attest, dat de belastingplichtige ter beschikking moet houden, wordt uitgereikt door de instelling die de lening heeft toegestaan of door de verzekeraar bij wie de levensverzekering is aangegaan. Het attest is in eerste instantie een voorwaarde om te kunnen genieten van de belastingvermindering, maar is daarnaast ook nodig om te kunnen controleren of aan bepaalde voorwaarden om te kunnen genieten van de belastingvermindering voldaan is. De controlebevoegdheid komt evenwel toe aan de federale overheid, die de dienst van de personenbelasting verzekert.

De Raad van State merkt in zijn advies op dat het Vlaamse Gewest mogelijks zijn bevoegdheid overschrijdt door de wijze van formulering van de voorwaarde van het ter beschikking houden van een attest. De passage werd dan ook geherformuleerd, zodat duidelijker is dat het ter beschikking houden van het attest een voorwaarde is om van de belastingvermindering te kunnen genieten. Het is voor de Vlaamse belastingverminderingen evenwel niet gebruikelijk om van een belastingplichtige te vragen om de attesten of stukken actief bij zijn jaarlijkse aangifte in de personenbelasting te voegen. Daarom wordt de Raad van State hierin ook niet gevolgd, en wordt dus enkel aan de belastingplichtige gevraagd om de attesten of stukken ter beschikking te houden. Het komt dan ook aan de FOD Financiën toe om deze stukken al dan niet op te vragen bij het toepassen van de belastingvermindering bij het vestigen van de aanslag.

Artikel 6

Bij de invoer van de geïntegreerde woonbonus was het de expliciete wens van de decreetgever om alle belastingverminderingen met betrekking tot de eigen woning die konden worden toegekend voor leningen aangegaan vanaf 1 januari 2016 te integreren in één belastingvoordeel.

Door een materiële vergissing werden de nodige aanpassingen in artikel 145⁴⁴ WIB niet doorgevoerd. Dit wordt met huidig artikel rechtgezet.

Artikel 7

Er wordt een verduidelijking ingevoerd in artikel 145⁴⁶, §2. Bij een letterlijke lezing van die paragraaf, zouden ook leningen die in aanmerking komen voor de toepassing van artikel 145⁴³, maar die aangegaan zijn na 1 januari 2005 (zonder dat er op dat ogenblik nog een lening aangegaan vóór 1 januari 2005 in aanmerking kwam voor een belastingvoordeel) meegenomen worden. Nochtans werden die leningen niet beoogd. Dit wordt nu verduidelijkt.

Daarnaast was de tekst van artikel 145⁴⁶, §2/1 niet volledig in overeenstemming met de bedoeling van de decreetgever, zoals uiteengezet in de memorie van toelichting bij het decreet van 18 december 2015. Wanneer een belastingplichtige gelijktijdig uitgaven heeft voor de geïntegreerde woonbonus en voor een van de Vlaamse belastingverminderingen van toepassing voor hypothecaire leningen aangegaan uiterlijk 31 december 2015 ("oude" belastingverminderingen), geldt de keuzeregeling. Om de keuzeregeling in werking te doen treden, is dus niet vereist dat de lening waarvoor van de "oude" belastingverminderingen kan worden genoten, nog loopt op het ogenblik dat de nieuwe lening, die in aanmerking komt voor de geïntegreerde woonbonus, wordt aangegaan. Dit betekent dat als een belastingplichtige in eenzelfde belastbaar tijdperk uitgaven heeft die in aanmerking komen voor een "oude" belastingvermindering (waarvan de hypothecaire lening tijdens het belastbaar tijdperk volledig werd afgelost) én uitgaven heeft die in aanmerking komen voor de geïntegreerde woning (voor een lening die tijdens het belastbaar tijdperk werd aangegaan), hij toch zal moeten kiezen.

Vermits de keuzeregeling ook van toepassing is in geval van cumul tussen uitgaven voor de geïntegreerde woonbonus en uitgaven voor de belastingvermindering voor gewone interesten, werd voor alle duidelijkheid het woord "schulden" mee opgenomen.

Net zoals dit toegelicht werd in de memorie van toelichting bij het decreet van 18 december 2015, kan de belastingplichtige kiezen wanneer hij instapt in het systeem van de geïntegreerde woonbonus. Eens hij evenwel gekozen heeft voor de geïntegreerde woonbonus, kan hij nadien niet opnieuw kiezen voor de "oude" belastingverminderingen. Dit volgt uit paragraaf 3 van artikel 145⁴⁶. Diezelfde paragraaf bepaalt eveneens dat in geval van gemeenschappelijke aanslag, beide belastingplichtigen dezelfde keuze moeten maken.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 19 april 1995 houdende maatregelen ter bestrijding en voorkoming van leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten

Artikel 8

Dit artikel bevat de wijziging aan het decreet van 22 december 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996.

Het decreet van 22 december 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996 wordt aangepast om het gewestelijk kader te beperken tot hoofdlijnen en het inventarisbeheer inzake verwaarlozing aan de gemeenten toe te vertrouwen.

In de ontworpen bepalingen wordt afdeling 2 van Hoofdstuk VIII van het Heffingsdecreet volledig herwerkt. Rekening houdende met de opmerkingen van de Raad van State (randnummer 26) werd artikel 24 ondergebracht in een

'onderafdeling 1 begrippen', en dienen de daaropvolgende onderafdelingen hernummerd te worden. Op aangeven van de Raad van State worden tevens de woorden "en de besluiten ter uitvoering ervan" in het ontworpen artikel 24 van het decreet van 22 december 1995 (artikel 8 van het ontwerp) geschrapt omdat deze overbodig zijn.

De ontworpen Onderafdeling 2, bestaande uit het ontworpen artikel 25, bevat het kader voor het gemeentelijk register van verwaarloosde gebouwen en woningen. Dat kader is volledig analoog aan het huidige gewestelijk kader voor leegstand, namelijk:

- Definitie;
- Regeling voor schrapping;
- Mogelijkheid om beroep te doen op een intergemeentelijk samenwerkingsverband.

De ontworpen Onderafdeling 3, bestaande uit artikel 26 tot en met 30, heeft betrekking op de inventaris van ongeschikte en onbewoonbare woningen. Voor wat betreft de modaliteiten voor de toegang tot de woning voor personeelsleden van de inventarisbeheerder, om alle noodzakelijke opsporingen en vaststellingen te verrichten wanneer het vermoeden bestaat dat een woning niet voldoet aan de vereisten, vermeld in artikel 5, §1, eerste en tweede lid, van de Vlaamse Wooncode (VWC), kan verwezen worden naar artikel 11 VWC en artikel 16, §2 en §3 VWC.

De verwijzing naar de bezwaarprocedure bij de Vlaamse Belastingdienst in de eerste en tweede paragraaf van het ontworpen artikel 30 van het decreet van 22 december 1995 (artikel 8 van het ontwerp) - dat gaat over de schrapping van een woning uit de lijst van woningen die ongeschikt of onbewoonbaar zijn verklaard - is overbodig en mogelijks zelfs verwarrend en werd geschrapt (cf. advies Raad van State randnummer 13).

Verder wordt voorzien dat een opname op het register van verwaarloosde gebouwen en woningen kan gecombineerd worden met:

- een opname op het leegstandsregister (is in overeenstemming met de huidige regeling in het decreet grond- en pandenbeleid);
- een opname in de gewestelijke inventaris van ongeschikte en onbewoonbare woningen.

Dat laatste is voor leegstand alleen mogelijk als de woning eerst op het leegstandsregister stond en pas daarna O/O wordt verklaard. Het omgekeerde (eerst inventaris O/O en dan leegstandsregister) kan conform het decreet grond- en pandenbeleid niet. Dat is ingegeven vanuit de vaststelling dat ongeschikt- en onbewoonbaarheid vaak de oorzaak/aanleiding is van leegstand (het verhuuren van een ongeschikte of onbewoonbare woning is immers strafbaar).

Voor verwaarlozing en O/O gaat die redenering niet op. Er is immers geen directe link tussen in pandige woningkwaliteitsproblemen en uitwendige verwaarlozing. Vandaar dat ook deze combinatie in het voorliggend ontwerp mogelijk wordt gemaakt.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het decreet van 21 juni 2013 betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van belastingen

Artikel 9

In het initiële decreet wordt toegevoegd dat het decreet ook voorziet in de omzetting van wijzigingsrichtlijnen 2014/107/EU (reeds omgezet bij het decreet van 18 december 2015) en 2015/2376/EU.

De concordantietabel voor de omzetting van de laatste richtlijn 2015/2376/EU is opgenomen in de bijlage bij deze memorie van toelichting.

Voor alle artikelen van dit hoofdstuk wordt de datum van inwerkingtreding (m.n. 1 januari 2017) op bindende wijze opgelegd in artikel 2 van Richtlijn 2015/2376/EU.

Artikel 10

Met dit artikel wordt het definitie-artikel aangepast:

- enerzijds betreft het een verruiming van de definitie van 'automatische gegevensuitwisseling' waardoor deze niet meer beperkt is tot informatie over EU-burgers en evenmin beperkt tot uitwisseling aan de thuisstaat van de betrokkene (verruiming naar alle lidstaten en in bepaalde gevallen ook de Europese Commissie als ontvangende partij) en
- anderzijds wordt een bijkomende definitie toegevoegd voor 'voorafgaandelijke grensoverschrijdende ruling'.

Artikel 11

Dit artikel bepaalt de omvang en voorwaarden van de verplichte automatische uitwisseling van inlichtingen over voorafgaande grensoverschrijdende rulings. Samenvattend geldt dat:

- alle toekomstige informatie verstrekt moet worden met betrekking tot grensoverschrijdende rulings die zijn opgesteld, hernieuwd of gewijzigd na 31/12/2016.

De termijn voor het uitwisselen van deze informatie bedraagt drie maanden na het einde van het eerste halfjaar van het kalenderjaar waarin de ruling werd afgegeven of gemaakt, gewijzigd of hernieuwd;

- ook informatie uit het verleden verstrekt moet worden met betrekking tot grensoverschrijdende rulings die zijn opgesteld, hernieuwd of gewijzigd in de periode tussen 1/1/2012 en 31/12/2016.

De uiterste termijn voor het uitwisselen van deze historische informatie is 1/1/2018.

Voor deze categorie van inlichtingen geldt de verplichting evenwel alleen als deze informatie betrekking heeft op personen of een groep van personen die:
1° hoofdzakelijk financiële of investeringsactiviteiten verrichten, en
2° die een jaarlijkse netto-omzet - of ingeval van een groep een nettogroepsomzet - maken van meer dan 40.000.000 euro in het boekjaar

voorafgaand aan de opmaak, hernieuwing of wijziging van de grensoverschrijdende rulings.

Voor de definitie van netto-omzet wordt verwezen naar artikel 2, punt 5, van Richtlijn 2013/34/EU van het Europees Parlement en de Raad (federaal omgezet door bij de wet en het koninklijk besluit van 18 december 2015 tot omzetting van Richtlijn 2013/34/EU van 26 juni 2013 van het Europees Parlement en van de Raad betreffende de jaarlijkse financiële overzichten, geconsolideerde financiële overzichten en aanverwante verslagen van bepaalde ondernemingsvormen, tot wijziging van Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad), dat luidt als volgt: "het bedrag met betrekking tot de verkoop van goederen en de verlening van diensten, na aftrek van kortingen en belasting over de toegevoegde waarde en andere rechtstreeks met de omzet verbonden belastingen".

Indien de opmaak/ hernieuwing of wijziging van de grensoverschrijdende ruling dateert van de periode tussen 1/1/2012 en 31/12/2013, geldt de verplichting tot automatische gegevensuitwisseling enkel voor zo ver de ruling nog geldig was op 1/1/2014.

Voorname uitgebreide verplichting tot automatische gegevensuitwisseling (zowel voor toekomstige als historische gegevens) is bovendien niet van toepassing als de grensoverschrijdende ruling uitsluitend betrekking heeft op belastingzaken van natuurlijke personen.

Paragraaf 5 voorziet een lijst met alle verplicht te verstrekken gegevens. De Commissie zal hiertoe faciliterende maatregelen nemen, waaronder een aangepast standaardformulier, dat zodra beschikbaar uiteraard gebruikt moet worden door de betrokken diensten. In principe moeten al deze inlichtingen verstrekt worden aan zowel de Europese Commissie als aan alle andere lidstaten (met enkele uitzonderingen van informatie niet aan de Europese Commissie moeten worden meegedeeld).

Meldenswaardig hier is de onduidelijke Nederlandse vertaling van de Richtlijn, met name in artikel 8bis, §2, eerste lid:

"bevoegde autoriteit van een lidstaat verstrekt [...] ook de bevoegde autoriteiten van alle andere lidstaten, alsmede de Europese Commissie, de inlichtingen - *beperkt tot de in lid 8 van dit artikel genoemde gevallen* - over voorafgaande grensoverschrijdende rulings [...]"

Op het eerste zicht lijkt dit eerste lid paragraaf 2 in strijd te zijn met paragraaf 8 van hetzelfde artikel dat voor dezelfde inlichtingen (in lid 8) bepaalt dat deze niet moeten worden meegedeeld aan de Europese Commissie.

Gelet op de logische coherentie van het artikel en onderzoek van andere taalversies moet evenwel geconcludeerd worden dat het hierboven gecursiveerde zinsdeel enkel een beperking van de informatieverstrekking aan de Europese Commissie behelst. De zin moet dus eigenlijk gelezen worden als volgt:

"bevoegde autoriteit van een lidstaat verstrekt, [...] ook de bevoegde autoriteiten van alle andere lidstaten, alsmede de Europese Commissie, de inlichtingen over voorafgaande grensoverschrijdende rulings [...], *met uitzondering van de in lid 8 van dit artikel genoemde gevallen.*"

Andere taalversies:

- FR: "l'autorité compétente d'un État membre communique également des informations aux autorités compétentes de tous les autres États membres ainsi qu'à la Commission européenne, *excepté dans les cas visés au paragraphe 8 du présent article*, sur les décisions fiscales anticipées [...]"

- ENG: "The competent authority of a Member State shall also communicate information to the competent authorities of all other Member States as well as to the European Commission, *with the limitation of cases set out in paragraph 8 of this Article*, on advance cross-border rulings [...]".

Bovenstaande herformulering werd dan ook overeenkomstig in paragraaf 2, eerste lid van voorliggend omzettingsartikel verwerkt.

Naast de verplicht te verstrekken gegevens uit paragraaf 5 kan uiteraard ook om aanvullende inlichtingen worden verzocht, waaronder bvb. de volledige tekst van de betreffende ruling.

In paragraaf 6 van het ontworpen artikel 11/1 wordt melding gemaakt van informatie die niet aan de Europese Commissie bezorgd moet worden. Ingeval een lidstaat aangeeft dat een grensoverschrijdende ruling naar alle waarschijnlijkheid van invloed zal zijn op de Belgische situatie, voorziet paragraaf 7 in de machtiging aan de Vlaamse Regering met betrekking tot de regels inzake het kenbaar maken van de ontvangst ervan. Deze ontvangstbevestiging zal evenwel niet meer nodig zijn zodra de Europese Commissie het beveiligde centrale gegevensbestand van de lidstaten betreffende administratieve samenwerking op belastinggebied gefinaliseerd heeft (hetgeen uiterlijk tegen 2018 kaar zou moeten zijn).

Artikel 12

Net als bij de bestaande automatische gegevensuitwisseling is het de bedoeling dat ook voor de inlichtingen inzake voorafgaande grensoverschrijdende rulings gebruikt wordt gemaakt van het door de Commissie vastgestelde standaardformulier met talenregeling. De nadere modaliteiten zijn te bepalen door de Vlaamse Regering.

Artikel 13

Dit artikel betreft de wijze waarop de automatische uitwisseling van grensoverschrijdende rulings dient te gebeuren, met name via de elektronische weg. De nadere modaliteiten zijn te bepalen door de Vlaamse Regering.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen aan de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013

Artikel 14

Gezien inzake ongeschiktheid en/of onbewoonbaarheid enkel voorzien wordt in de inventarisatie van woningen (en niet van gebouwen), dient in de VCF enkel nog verwezen te worden naar woningen en niet naar gebouwen. Bijgevolg is een aanpassing van de definitie van de verkrottingsheffing nodig. De wijziging zal in werking treden vanaf aanslagjaar 2017. Een nieuwe definitie wordt ingevoegd en punt 25° wordt opgeheven.

Artikel 15

Voorliggend artikel bevat twee technische aanpassingen aan het tariefartikel inzake kilometerheffing in de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 (hierna VCF), zoals ingevoegd bij het decreet kilometerheffing van 3 juli 2015.

De wijziging in het eerste punt corrigeert de voorziene afrondingsregel in artikel 2.4.4.0.2, derde lid, 2°, van de VCF. Deze afrondingsregel is enkel van belang op het ogenblik dat de tarieven van de kilometerheffing moeten geïndexeerd worden. Bedoeling is dat – net zoals nu – ook na indexatie gewerkt kan worden met getallen in eurocent met één decimaal na de komma en niet enkel met afgeronde eurocenten of drie decimalen na de komma (huidige tekst is voor tweeërlei interpretatie vatbaar). Bijvoorbeeld: bij de variatie in functie van de gewichtsklasse G wordt bepaald dat een voertuig met een maximaal toegestane totaalgewicht hoger dan 32 ton 0,4 eurocent extra betaalt. Bij de toepassing van de huidige afrondingsregel (d.w.z. afronding naar de hogere eurocent) zou dit tarief na indexatie worden herleid naar 0.

De invoeging van een extra lid in punt 2° beoogt om uitdrukkelijk het fiscale statuut van de puur elektrische voertuigen (zogenaamde battery electric vehicles of BEV) en voertuigen uitsluitend aangedreven door waterstof te preciseren teneinde mogelijke rechtsonzekerheid hieromtrent te remediëren. Het doel is om te verzekeren dat deze voertuigen vallen in de categorie van de minst vervuilende (en dus ook minst belaste) emissieklasse, meerbepaald EURO-emissieklasse EURO VI.

Zoals artikel 2.4.4.0.2, eerste lid, VCF nu luidt, is het onduidelijk waar elektrische voertuigen ingeschaald kunnen worden in de tabel van de externe kosten (Ex). Volgens sommigen kunnen elektrische voertuigen beschouwd worden als een Enhanced Environment-friendly Vehicle (EEV). Dit is echter geen goede weergave van de realiteit gezien een EEV zich als standaard tussen een euronorm 5 en een euronorm 6 bevindt. Anderen zouden de bepaling ook kunnen lezen als zijnde dat er géén enkele externe kost is bepaald voor elektrische vrachtwagens, en er dus een leemte is, waarbij het principe *in dubio contra fiscum* geldt. Een derde denkpiste grijpt terug naar het opvangnet waarin bepaald is dat bij gebreke aan afdoend bewijs van de toepasselijke euronorm de meest nadelige euronormcategorie toegepast dient te worden. Vanuit dit oogpunt gaat het om een versoepeling.

Hoewel de budgettaire impact beperkt is, leidt deze juridische lacune toch tot moeilijkheden voor een beperkt aantal voertuigen. Daarom worden zuiver elektrische voertuigen (zogenaamde battery electric vehicles of BEV) en voertuigen die uitsluitend worden aangedreven door waterstof expliciet gelijkgesteld met de minst vervuilende emissie-klasse. Dit sluit ook het best aan bij het gehanteerde uitgangspunt dat 'de vervuiler betaalt'.

De inwerkingtreding van deze bepaling is – analoog aan het kilometerheffingssysteem – bepaald op 1 april 2016. De retroactieve werking kan als volgt gemotiveerd worden:

- De artikelen 15 en 16 voorzien in de opvulling van wettelijke lacunes met betrekking tot de toepasselijke EURO-emissienorm in speciale gevallen als onderdeel van de tarifiering van de kilometerheffing.

Hoewel de budgettaire impact beperkt is, leidt de bestaande juridische lacune tot interpretatieproblemen (zie boven) voor een beperkt aantal voertuigen. Daarom worden zuiver elektrische voertuigen (zogenaamde battery electric vehicles of BEV) en voertuigen die uitsluitend worden aangedreven door waterstof expliciet gelijkgesteld met de minst vervuilende emissie-klasse. Dit sluit ook het best aan bij het gehanteerde uitgangspunt dat 'de vervuiler betaalt'.

De bepalingen bieden meteen ook een antwoord op vele vragen vanuit de sector en het publiek. Het is de bedoeling dat de voorgeschreven werkwijze meteen al op 1 april 2016, de dag van de inwerkingtreding van de kilometerheffing, wordt gevolgd. Deze bepalingen beogen het tijdig

- bieden van maximale transparantie en rechtszekerheid aan de belastingplichtigen;
- Bijgevolg zijn voorliggende bepalingen onontbeerlijk voor de goede werking van de openbare dienst en de continuïteit ervan;
 - Aangezien voorliggende bepalingen niet tot gevolg hebben dat de afloop van een of meer gerechtelijke procedures in een welbepaalde zin wordt beïnvloed of dat rechtscolleges worden verhinderd zich uit te spreken, is er geen noodzaak tot uitzonderlijke omstandigheden of dringende motieven van algemeen belang.

Artikel 16

Voorliggende bepaling voert, naar analogie met de jaarlijkse verkeersbelasting en de belasting op de inverkeerstelling, wettelijke vermoedens in bij de kilometerheffing voor het geval

1° de EURO-emissienorm van het voertuig niet vermeld zou staan op het inschrijvingsbewijs of andere boorddocumenten;

2° en/of het een niet voor de weg bestemde mobiele machine of zogenaamd off road-voertuig (bvb. tractor) betreft.

Voorliggende wettelijke vermoedens tot gelijkstelling met een bepaalde EURO-emissieklasse zijn geïnspireerd op de Vlaamse wetgeving inzake de lage emissiezones (LEZ), waar wordt gekeken naar de emissiegrenswaarden. Ze beogen het opvullen van een wettelijke lacune.

Voor de definitie van 'niet voor de weg bestemde mobiele machine', kan verwezen worden naar artikel 2, eerste streepje, van de Richtlijn 97/68/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 1997:

"niet voor de weg bestemde mobiele machine: mobiel werktuig, vervoerbare industriële uitrusting of voertuig met of zonder carrosserie, niet bestemd voor personen- of goederenvervoer over de weg, waarin een inwendige-verbrandingsmotor als omschreven in bijlage I, deel 1, is gemonteerd;".

Het verschil tussen een vrachtwagen en een niet voor de weg bestemde mobiele machine kan gemaakt worden aan de hand van de voertuigcode op de boorddocumenten (die ingescand moeten worden om een dienstverleningscontract af te sluiten en een tolteller (OBU) te kunnen bekomen). Zo hebben bijvoorbeeld landbouwmachines, bosbouwmachines, bouwmachines, industriële machines allemaal en afwijkende voertuigcode als vermeld in het Koninklijk besluit van 15 maart 1968 houdende algemeen reglement op de technische eisen waaraan de auto's, hun aanhangwagens en hun veiligheidstoebehoren moeten voldoen.

De ontworpen tabellen behelzen een weerlegbaar vermoeden. Indien de belastingplichtige meent in een andere, meer gunstige, categorie te vallen dient hij aan de vrachtwagenproducent of homologatie-instantie een certificaat aan te vragen met daarop de overeenkomstige emissieklasse.

De inwerkingtreding van deze bepaling is - analoog aan het kilometerheffingssysteem - bepaald op 1 april 2016. De retroactieve werking werd hierboven gemotiveerd onder de toelichting bij het vorige artikel.

Artikelen 17 tot en met 25, 31, 36, 39, 40, 41, 46 en 48

Zoals vermeld is een gewestelijke heffing op ongeschiktheid en/of onbewoonbaarheid enkel mogelijk voor zover er geen gemeentelijke heffing is ingevoerd. Om de woningkwaliteit te bewaken, moet deze gemeentelijke heffing op ongeschiktheid en/of onbewoonbaarheid minimaal 990 euro bedragen voor een woning of 500 euro voor een kamer als vermeld in artikel 2, §1, eerste lid, 10° bis, van de Vlaamse Wooncode.

De Raad van State heeft in het verleden gesteld dat het mogelijk is om een systeem uit te werken waarbij er enkel voorzien wordt in een Vlaamse heffing wanneer er geen gemeentelijke heffing bestaat en waarbij tegelijkertijd ook de contouren voor een gemeentelijke heffing vastgelegd worden, dit mits er voldaan wordt aan bepaalde voorwaarden (zie o.m. advies RvS, Parl. St. 2003-2004, nr. 2195/1 en advies RvS, Parl. St. VI. Parl. 2008-2009, nr. 2012/1). Dit kadert binnen de mogelijkheden die volgen uit artikel 10 van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (B.S. 15 augustus 1980). Het betreft hier een beroep op de impliciete bevoegdheden van het gewest.

In voormeld advies van de Raad van State wordt aangegeven dat er aan 3 voorwaarden voldaan moet zijn om op de impliciete bevoegdheid een beroep te kunnen doen:

- de ontworpen regeling is noodzakelijk voor de uitoefening van de bevoegdheden van het gewest;
- de betrokken aangelegenheid leent zich tot een gedifferentieerde regeling;
- de weerslag van de betrokken bepalingen op die aangelegenheid is slechts marginaal^[1].

1° de ontworpen regeling is noodzakelijk voor de uitoefening van de bevoegdheden van het gewest

Het Vlaamse Gewest heeft de volstrekte bevoegdheid op het vlak van huisvesting. Onder huisvesting valt eveneens de woningkwaliteitsbewaking en, meer specifiek, de handhaving ervan. De decreetgever koos ervoor om in het kader van deze handhaving onder meer een administratieve procedure te ontwikkelen die aanleiding kan geven tot een inventarisatie wegens ongeschiktheid en of onbewoonbaarheid. Het is dan ook vanzelfsprekend dat iedere (rechts)persoon waarvan een woning een inventarisatie oploopt op een zelfde manier gestuurd of geactiveerd wordt om de woningkwaliteit te herstellen en dit niet te laten afhangen van een volledig autonome beoordeling door een derde partij, in casu bijvoorbeeld een gemeente. Afhankelijk van de plaats waar de woning ligt en er desgevallend een gemeentelijke belastingreglement bestaat dat herstel stimuleert, kan een persoon ofwel een zeer hoge heffing opgelegd krijgen ofwel een zeer lage heffing, en dit voor dezelfde feiten. Dit staat nog los van de vraag of een dergelijke gemeentelijke heffing ook effectief toegepast wordt door de gemeente in kwestie.

Om de slagkracht van het gewestelijk beleid te kunnen behouden op het vlak van woningkwaliteitshandhaving is het bijgevolg noodzakelijk om aan de gemeenten die hiervan gebruik willen maken, bepaalde voorwaarden op te leggen. Enkel op basis hiervan kan het beleid coherent zijn en zijn doel op de meest ruime manier bereiken, namelijk het bekomen van een minimale woningkwaliteit in het ganse Vlaamse Gewest. De heffing, als laatste element binnen de administratieve kwaliteitsbewaking, is een incentive voor de houder van het zakelijk recht om ook het herstel van een gebrekkige woning door te voeren zodat de woningkwaliteit

^[1] Zie voor de tweede en derde voorwaarde o.m. Arbitragehof, 14 mei 2003, nr. 58/2003 en Arbitragehof 1 oktober 2003, nr. 126/2003.

terug optimaal is en aan de minimumvereisten voldoet. De heffing draagt rechtstreeks bij tot het doel dat het gewest binnen zijn bevoegdheid wil bereiken.

Het ontbreken van een kader voor de gemeentelijke heffing, waarin de minimumbedragen voor de heffing verankerd zitten, kan leiden tot ernstige verschillen in handhaving waardoor het door het gewest beoogde beleid zijn doel voorbijschiet. Het is ook van belang op te merken dat de inventaris voor 308 Vlaamse gemeenten op gewestelijk niveau beheerd wordt en ook beheerd zal blijven. Een eenvormig gebruik van definities en ook bepalingen met betrekking tot bijvoorbeeld schrappingen uit de inventaris zijn noodzakelijk. De inventarisbeheerder dient om deze reden ook op de hoogte gehouden te worden van alle nuttige info met betrekking tot o.m. het aantal heffingen per gemeente.

2° de betrokken aangelegenheid leent zich tot een gedifferentieerde regeling

Artikel 10 van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (B.S. 15 augustus 1980) stelt uitdrukkelijk dat een gewest in de mogelijkheid is om van een impliciete bevoegdheid inzake heffingen gebruik te maken indien dit noodzakelijk is voor de uitoefening van haar eigen bevoegdheid.

Voormelde wet geeft duidelijk aan dat er van het principe dat enkel gemeenten door beslissing van hun raad heffingen kunnen invoeren, afgeweken kan worden. De Raad van State gaf in het verleden al aan dat de aangelegenheid van de belastingbevoegdheid van lokale besturen zich leent tot een gedifferentieerde regeling (RvS, Parl. St. 2003-2004, nr. 2195/1).

3° de weerslag van de betrokken bepalingen op die aangelegenheid is slechts marginaal

Het opleggen van voorwaarden door het gewest aan de belastingheffing door een gemeente heeft in dit geval slechts betrekking op het aspect van de heffing in geval van inventarisatie na ongeschikt- en/of onbewoonbaarverklaring. De impact van deze regeling op het geheel van de mogelijke maatregelen die een lokaal bestuur kan nemen op het vlak van fiscaliteit, is bijgevolg zeer beperkt en doorstaat de toets aan de derde voorwaarde (zie advies RvS 2195/1, Parl. St. 2003-2004, nr. 2195/1) . Daarenboven verhindert de voorgestelde maatregel ook niet dat een gemeente op dit vlak belastingen heft. Er worden enkel voorwaarden opgelegd.

Uit het voorgaande blijkt dat alle elementen aanwezig zijn om aan een gemeentelijke heffing op basis van de impliciete bevoegdheden van het gewest voorwaarden op te leggen. Het opleggen van voorwaarden is noodzakelijk, er is een gedifferentieerde regeling mogelijk en de weerslag op de aangelegenheid in kwestie is marginaal.

De overige bepalingen betreffen verder technische wijzigingen die het gevolg zijn van de voorgestelde wijzigingen inzake de verkrottingsheffing:

- Gezien inzake ongeschiktheid en/of onbewoonbaarheid enkel voorzien wordt in de inventarisatie van woningen (en niet van gebouwen), dient in de VCF enkel nog verwezen te worden naar woningen en niet langer naar gebouwen;
- Gezien geen gewestelijke heffing meer voorzien wordt voor verwaarloosde woningen en gebouwen dienen ook de desbetreffende verwijzingen opgeheven te worden;
- Gezien er enkel nog een gewestelijke heffing voor ongeschiktheid en/of onbewoonbaarheid is en niet meer voor verwaarlozing is het derde lid van artikel 2.5.4.0.1 VCF overbodig geworden (artikel 21, 2° van het ontwerp);

- Er wordt nu verwezen naar het besluit tot ongeschikt en/of onbewoonbaarverklaring gezien de administratieve akte enkel werd opgesteld in geval van verwaarlozing (artikel 25, 1° en 2° van het ontwerp);
- Gezien er enkel nog een gewestelijke heffing voor ongeschiktheid en/of onbewoonbaarheid is en niet meer voor verwaarlozing is het derde lid van artikel 3.3.3.0.1, §4, VCF overbodig geworden (artikel 40, 2° van het ontwerp).

Artikel 26 en 27

Wat artikel 26, punt 1° betreft:

Artikel 2.7.1.0.6, §1, derde lid, VCF is ruimer geformuleerd dan het vroegere artikel 8, vierde lid, VI. Wb. Succ., waar het de tegenhanger van is.

Ofschoon het niet de bedoeling is de toepassing van art. 2.7.1.0.6, derde lid, uit te breiden tot andere contracten dan die welke bedoeld werden in oud art. 8, vierde lid, VI. Wb. Succ., is hier ongerustheid over ontstaan.

De contracten waarover ongerustheid is ontstaan, zijn bijvoorbeeld de contracten waarbij de overledene en de langstlevende zich een vruchtgebruik hebben voorbehouden op sommen of waarden. Het is echter nooit de bedoeling geweest ook deze rechtsfiguur onder de toepassing van artikel 2.7.1.0.6, derde lid, VCF te plaatsen.

Om deze ongerustheid weg te nemen wordt voor een overledene gehuwd onder een stelsel van gemeenschap gepreciseerd uit welke soort van contract de sommen, renten of waarden die kosteloos aan de langstlevende echtgenoot toekomen moeten verkregen zijn opdat de fictie ook zou spelen, m.n. een levensverzekeringscontract of een contract met vestiging van een rente.

Wat punt 2° en artikel 27 betreft:

Een zogenaamde verzekeringsgift, d.w.z. een schenking waarbij een door de schenker afgesloten levensverzekeringsspolis wordt geschonken aan de begunstigde van de polis, valt onder de toepassing van de schenkbelasting indien deze schenking ter registratie wordt aangeboden.

De overdracht van de polis aan de begunstigde of een derde belet evenwel niet dat de begunstiging die in de polis voorkomt een door de erflater in het voordeel van de begunstigde gemaakt beding is, zoals bedoeld in artikel 2.7.1.0.6, §1, eerste en tweede lid, VCF, althans zolang de begiftigde deze begunstiging niet wijzigt.

Bijgevolg is er bij het overlijden van het verzekerd hoofd erfbelasting verschuldigd op hetgeen de begunstigde verkrijgt, indien deze verkrijging beantwoordt aan de voorwaarden gesteld door artikel 2.7.1.0.6, §1, VCF.

Door bepaalde auteurs in de rechtsleer wordt opgeworpen dat de overdracht van de polis tot gevolg heeft dat de begunstiging niet meer kosteloos zou zijn, zoals vereist door artikel 2.7.1.0.6, §2, eerste lid, VCF. Deze visie kan niet worden bijgetreden. De aanduiding van een begunstigde, die kosteloos verkrijgt, blijft een begunstiging onder kosteloze titel, ook al wordt de polis nadien overgedragen. Ook de bewering dat er ingevolge de schenking van de polis aan de begunstigde of een derde persoon geen sprake meer is van een beding uitgaande van de erflater kan niet worden bijgetreden. De schenking van de polis

neemt niet weg dat het oorspronkelijke beding in voordeel van de begunstigde blijft uitgaan van de erflater/verzekeringnemer zolang de begunstigde van de polis vervolgens de begunstiging niet zelf heeft gewijzigd ten gunste van een andere persoon.

Om een einde te stellen aan deze recent opgedoken discussies wordt voorgesteld een zin toe te voegen aan artikel 2.7.1.0.6, §2, tweede lid, VCF. Hoewel artikel 2.7.1.0.6 VCF in de praktijk quasi uitsluitend levensverzekeringscontracten vat (gezien het artikel een wettelijk vermoeden van belastbaarheid instelt bij uitkeringen op basis van een contract dat uitvoering krijgt bij of naar aanleiding van een overlijden), werd met de bemerking van de Raad van State rekening gehouden en wordt de generieke term "contract" gehanteerd in het tekstvoorstel.

Als de schenking van de polis aan de schenkbelasting is onderworpen en er bij het overlijden van het verzekerd hoofd erfbelasting wordt geheven bij toepassing van artikel 2.7.1.0.6, §1, eerste of tweede lid, VCF, is er, economisch gezien, sprake van een dubbele belasting ofschoon het juridisch voorwerp van deze beide belastingen verschillend is.

Geen enkele bepaling uit de huidige VCF laat echter toe over te gaan tot een vermindering van de belastbare grondslag van hetgeen belast wordt met de erfbelasting bij toepassing van artikel 2.7.1.0.6 VCF.

Daarom wordt voorgesteld een tweede paragraaf toe te voegen aan artikel 2.7.3.2.8 VCF, waarin wordt gesteld dat de belastbare grondslag, waarop de schenkbelasting werd geheven (de afkoopwaarde van de polis), in mindering mag worden gebracht van de belastbare grondslag waarop de erfbelasting wordt geheven (de verzekeringsprestatie) bij toepassing van artikel 2.7.1.0.6 VCF.

Artikel 28

Deze bepaling i.v.m. de erfbelasting bevat een afstemming van de afrondingsbepaling van dit artikel op deze, vastgelegd in artikel 2.1.4.0.1, §3, VCF. Het is de bevestiging van de momenteel toegepaste werkwijze. De bepaling zal in werking treden vanaf aanslagjaar 2017.

Artikel 29

Door de toevoeging wordt de algemeen aanvaarde interpretatie bevestigd dat voor de toepassing van het progressievoorbehoud van artikel 2.8.3.0.3, §1, VCF geen rekening wordt gehouden met de onroerende goederen die deel uitmaken van een schenking van activa die door de schenker of zijn partner beroepsmatig zijn geïnvesteerd in een familiale onderneming en deze onroerende goederen zijn vrijgesteld. De progressie zal evenwel nog van toepassing zijn op de onroerende goederen die hoofdzakelijk tot bewoning worden aangewend of zijn bestemd en die niet van de vrijstelling van artikel 2.8.6.0.3, §1, 1°, VCF kunnen genieten. Deze interpretatie was bij de FOD Financiën opgenomen in een circulaire van de AAPD nr. 5/2004, voetnoot 6.

Indien de voorwaarden tot het behoud van de vrijstelling van artikel 2.8.6.0.3, §1, 1°, VCF met betrekking tot de andere onroerende goederen van de familiale onderneming niet worden nageleefd en de schenkbelasting voor deze onroerende goederen opvorderbaar wordt, zal het progressievoorbehoud van artikel 2.8.3.0.3, §1, VCF wel degelijk toepasselijk zijn.

Artikel 30, 34 en 36

Art. 2.8.6.0.1, eerste lid, 4°, art. 2.9.6.0.3, eerste lid, 12°, en art. 2.10.6.0.3 VCF voorziet in een vrijstelling van respectievelijk de schenkbelasting, het verkooprecht en het verdeelrecht voor "de akten van schenking van/de overeenkomsten tot overdracht van onroerende goederen als vermeld in artikel 2.9.3.0.1, voor zover de schenking/overdracht plaatsvindt met het oog op de realisatie van een brownfieldproject dat het voorwerp uitmaakt of zal uitmaken van een brownfieldconvenant als vermeld in het decreet van 30 maart 2007 betreffende de Brownfieldconvenanten".

Het vierde lid van respectievelijk artikel 2.8.6.0.1 en artikel 2.10.6.0.3 en het vijfde lid van art. 2.9.6.0.3 VCF stelt dat respectievelijk de schenkbelasting, het verdeelrecht en het verkooprecht alsnog verschuldigd is als binnen de periode vermeld in artikel 5 van het decreet van 30 maart 2007 betreffende de Brownfieldconvenanten, geen brownfieldconvenant voor het project wordt gesloten. Het artikel 5 van het genoemde decreet van 30 maart 2007 bepaalde de periode waarbinnen een brownfieldconvenant kon worden afgesloten. Deze periode werd meermaals verlengd. Artikel 2 van het decreet van 23 december 2011 tot wijziging van het decreet van 30 maart 2007 betreffende de Brownfieldconvenanten heeft het artikel 5 evenwel opgeheven. Met de schrapping van het artikel 5 wordt de periode voor het afsluiten van een brownfieldconvenant niet meer beperkt in de tijd. Hierdoor moet de voorwaarde tot behoud van de vrijstelling van respectievelijk de schenkbelasting, het verkooprecht en het verdeelrecht beperkt worden tot het tijdig starten of realiseren van het brownfieldproject conform de voorwaarden van het brownfieldconvenant.

Om toch een garantie te hebben dat de vrijstelling van registratiebelastingen correct werd verkregen wordt bovendien de mogelijkheid voorzien om de registratiebelasting alsnog te heffen indien de Vlaamse Regering beslist tot stopzetting van de onderhandelingen, vermeld in artikel 8, §3, lid 4, van het brownfieldconvenantendecreet. Deze bepaling luidt: "Voor ontvankelijk en gegrond verklaarde projectaanvragen, waar na een redelijke termijn blijkt dat geen perspectief bestaat op het kunnen afsluiten van een Brownfieldconvenant, kan de Vlaamse Regering, op gemotiveerd advies van de Brownfieldcel, beslissen de onderhandelingen stop te zetten."

Artikel 32

Indien een onroerend goed opnieuw wordt toegewezen naar aanleiding van rouwkoop geldt er een vrijstelling (de registratiebelasting blijft immers verschuldigd op de eerste toewijzing), tenzij en in de mate dat de registratiebelasting op de toewijzing naar aanleiding van rouwkoop hoger is. Dan is enkel het verschil in meer verschuldigd.

In het Wb. Reg. was dit een algemene vrijstelling, m.n. art. 159, 2°, die zowel gold indien op de eerste toewijzing het verdeelrecht of het verkooprecht was geheven.

Bij de overname van deze bepaling in de VCF, is de vrijstelling opgenomen in art. 2.9.6.0.1, eerste lid, 2°, en is er enkel sprake van het eerder geheven verkooprecht, terwijl er zich evengoed een situatie kan voordoen waarbij op de eerste toewijzing het verdeelrecht van toepassing is en op de tweede het verkooprecht.

Door in de tekst van artikel 2.9.6.0.1, eerste lid, 2°, VCF de term verkooprecht te wijzigen in "registratiebelasting" wordt hieraan verholpen.

Artikel 33 en 35

Art. 161, 4° Wb. Reg. voorzag voor wat het Vlaamse Gewest betreft een vrijstelling voor overdrachten van onroerende goederen aan een OCMW of voor overdrachten door een OCMW in verenigingen, zoals voorzien in de OCMW-wetgeving.

Voor het verkooprecht voorziet art. 2.9.6.0.2, 9°, VCF nu een vrijstelling voor deze overdrachten.

Om te vermijden dat er in artikel 2.9.6.0.2, 9°, VCF echter ook verrichtingen worden genoemd die niet onder de toepassing van het verkooprecht vallen, worden de woorden "of de inbreng in" en de woorden ", evenals akten houdende verdeling, na ontbinding of splitsing van een bovengenoemde vereniging" in artikel 2.9.6.0.2, 9°, geschrapt. Maar anderzijds wordt in artikel 2.10.6.0.1, eerste lid, een punt 3° toegevoegd, om de vrijstelling eveneens van toepassing te maken op verrichtingen die onder het verdeelrecht vallen.

Aldus blijft de vrijstellingsregeling identiek (ook aan de situatie voor en na 1 januari 2015), maar wordt ze wel transparant en geconformeerd aan de structuur van de VCF.

Een inbreng om niet valt evenwel onder de toepassing van de schenkbelasting. De VCF voorziet geen vrijstelling.

In art. 5.0.0.0.1, 5°, VCF wordt art. 161, 4°, W. Reg. echter genoemd als een niet opgeheven artikel "als het geen betrekking heeft op het verkooprecht". Dit heeft tot gevolg dat het nog steeds een federaal artikel zou zijn dat een vrijstelling voorziet voor de Vlaamse schenkbelasting. Om hieraan tegemoet te komen wordt in dit punt 5° de uitzondering ruimer omschreven, namelijk door te verwijzen naar de registratiebelasting.

Artikel 38

Er is ongerustheid ontstaan over wanneer de aangiftetermijn begint te lopen in het geval van een onbeheerde nalatenschap. Een onbeheerde nalatenschap is een nalatenschap waarvoor de Staat nalaat haar rechten op te eisen (art. 811-813 BW). Er kunnen zich drie situaties voordoen:

- 1) niemand meldt zich aan (ook de staat niet),
- 2) geen erfgenaam is bekend of
- 3) de bekende erfgenamen hebben de nalatenschap verworpen.

Dit wordt nu verduidelijkt door de toevoeging van een lid aan artikel 3.3.1.0.5, §2, VCF. De aangiftetermijn begint in het geval van een onbeheerde nalatenschap te lopen vanaf de aanstelling van de curator, vermeld in artikel 813 BW.

Artikel 41

Aangezien de inning van de kilometerheffing wordt uitbesteed aan dienstverleners, zal de Vlaamse Belastingdienst de verschuldigde belastingbedragen nooit inkohieren. De administratieve geldboeten, die het

gevolg zijn van een gebrek aan (geldige) dienstverleningsovereenkomst, daarentegen kunnen wel ingekohierd worden. Om er geen twijfel over te laten bestaan dat ook aanslagbiljetten met uitsluitend administratieve geldboete(n) betaald moeten worden uiterlijk binnen 2 maanden na de verzending van het aanslagbiljet wordt in artikel 3.4.2.0.1, eerste lid, VCF nu ook expliciet melding gemaakt van de administratieve geldboeten. Zodoende wordt rechtsonzekerheid tegengegaan.

Artikel 43

Artikel 3.12.3.0.6 van de VCF luidt: "Geen akte of geschrift mag bij een akte van een notaris of bij een exploit of proces-verbaal van een gerechtsdeurwaarder worden gevoegd, of onder de minuten van een notaris worden neergelegd zonder dat de registratiebelasting die erop verschuldigd is, betaald is."

Gelet op het feit dat sinds 1 januari 2015 (inwerkingtreding van de VCF voor wat de erf- en registratiebelasting betreft) geen betaling van de verschuldigde belasting meer plaatsvindt voorafgaand aan de registratie kan via neerlegging onder de minuten niet meer of moeilijker worden voldaan aan de vereiste van een authentieke akte.

De FOD Financiën was de mening toegedaan dat de neerlegging van een onderhands document onder de minuut van een notaris voor de toepassing van art. 212 W.Reg. (huidig artikel 3.6.0.0.6, §2, tweede lid VCF) als 'authentieke akte' gold voor zover in de akte van neerlegging het geschrift en de handtekening van de partijen bij de overeenkomst worden erkend.

Dit standpunt kan ingevolge de nieuwe fiscale procedure niet behouden blijven. De onderhandse akte kan immers pas onder de minuut van een notaris worden neergelegd als de registratiebelasting die erop verschuldigd is, betaald is.

De vereiste van een authentieke akte wordt o.m. gesteld bij de teruggave door wederverkoop binnen de twee jaar (artikel 3.6.0.0.6, §2, tweede lid, VCF). Hierdoor wordt de termijn voor een wederverkoop binnen een termijn van 2 jaar in de praktijk verkort.

Artikel 3.12.3.0.6. VCF wordt daarom aangepast door invoeging van een nieuw lid tussen het eerste en het tweede lid van dit artikel.

Artikel 44

Door voorliggende aanpassing in artikel 3.18.0.0.1, §5, wordt verduidelijkt dat de invordering van de administratieve geldboetes inzake de kilometerheffing de algemene principes van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 (VCF) volgt en niet de invordering van de kilometerheffing als belasting.

Conform artikel 3.1.0.0.1, tweede lid, VCF, worden de administratieve geldboeten van de kilometerheffing – in tegenstelling tot de kilometerheffing als belasting – ingevorderd volgens de algemene regels van titel 3.

De inning (en invordering) van de kilometerheffing als belasting zal daarentegen gebeuren door dienstverleners en daartoe werden de procedureregels van de Vlaamse Codex Fiscaliteit grotendeels buiten toepassing verklaard (zie artikel 3.1.0.0.1, tweede lid, VCF, zoals ingevoegd bij het decreet van 25 maart 2016 houdende wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat de kilometerheffing betreft (B.S. 1/4/2016)).

De inwerkingtreding van deze verduidelijkende bepaling is – analoog aan het kilometerheffingssysteem – bepaald op 1 april 2016. De retroactieve werking kan als volgt gemotiveerd worden:

- Voorliggend artikel beoogt een loutere verduidelijking inzake de invordering van de administratieve geldboetes inzake de kilometerheffing. Het is de bedoeling dat de voorgeschreven werkwijze meteen al op 1 april 2016, de dag van de inwerkingtreding van de kilometerheffing, wordt gevolgd. Deze bepaling beoogt het tijdig bieden van maximale transparantie en rechtszekerheid aan de belastingplichtigen;
- Bijgevolg is voorliggende bepaling onontbeerlijk voor de goede werking van de openbare dienst en de continuïteit ervan;
- Aangezien voorliggende bepaling niet tot gevolg heeft dat de afloop van een of meer gerechtelijke procedures in een welbepaalde zin wordt beïnvloed of dat rechtscolleges worden verhinderd zich uit te spreken, is er geen noodzaak tot uitzonderlijke omstandigheden of dringende motieven van algemeen belang.

Artikel 45 en 47

De regeling van art. 161, 1° W. Reg. voorzag kosteloze registratie voor de akten in de minne verleden ten name of ten bate van de Staat, van de Gemeenschappen en de Gewesten en hun inrichtingen en de andere in artikel 161, 1°, W. Reg. opgesomde instellingen of Nationale Maatschappijen (en de hun gesubstitueerde gewestelijke maatschappijen) mits de kosten van deze akten wettelijk ten laste van bedoelde organismen vallen.

Dit hield onder meer ook kosteloze registratie van huurcontracten in.

Volgens de concordantietabellen wordt de bepaling art. 161, 1°, W. Reg. vervangen door de volgende bepalingen van de Vlaamse Codex Fiscaliteit: artikel 2.9.6.0.2, eerste lid, 1° tot en met 7°, en tweede lid, art. 2.10.6.0.2, eerste en tweede lid, en art. 3.12.3.0.1, §1, 4°.

Artikel 2.9.6.0.2, eerste lid, 1° tot en met 7°, en tweede lid gaat echter enkel over vrijstelling voor verkooprecht. Artikel 2.10.6.0.2, eerste en tweede lid gaat enkel over vrijstelling voor verdeelrecht. Er is geen vervanging voorzien voor de kosteloze registratie van huurcontracten die ook tot art. 161, punt 1°, W. Reg. behoorde. De Vlaamse decreetgever is immers op dit vlak niet bevoegd.

Art. 5.0.0.0.1. VCF bepaalt welke regelingen worden opgeheven. Artikel 161, 1° werd daarbij evenwel ten onrechte volledig opgeheven, meer bepaald voor huurcontracten waarvoor de federale regelgever nog steeds bevoegd is. Dit voorstel remedieert aan dit euvel door toevoeging van "artikel 161, punt 1° (als het geen betrekking heeft op verkooprecht of verdeelrecht)" als uitzondering op de op te heffen bepalingen.

De bepaling heeft terugwerkende kracht. De bepaling is in het voordeel van de belastingplichtige. Bovendien wordt hiermee de onduidelijkheid opgelost die is ontstaan doordat art. 161, 1° W.Reg. (als het geen betrekking heeft op het verkooprecht) is opgeheven, terwijl de dienst van het verdeelrecht een Vlaamse bevoegdheid is geworden sinds 1 januari 2015.

Zowel art. 92¹ als art. 92² W.Reg. zijn bepalingen die vermijden dat er dubbel belast wordt als er voor een en dezelfde schuld verschillende zekerheden worden gevestigd.

Artikel 92¹ W.Reg. werd evenwel ten onrechte volledig opgeheven terwijl dit enkel het geval mag zijn voor wat betreft het recht op hypotheekvestiging. Dit voorstel herstelt dit euvel door opname van artikel 92¹ (als het geen betrekking heeft op het recht op hypotheekvestiging) in de lijst van de artikelen opgesomd in artikel 5.0.0.0.1, 5°, als uitzondering op de op te heffen bepalingen.

Anderzijds werd artikel 92² W.Reg. ten onrechte opgeheven omdat de overdracht van zakelijke zekerheden een zuiver federale materie is gebleven. Om hieraan te remediëren moet artikel 92² worden geschrapt in de concordantietabel 1, tabel 18 in bijlage 1 en moet dit artikel worden toegevoegd aan de lijst van de in artikel 5.0.0.0.1, 5° VCF opgesomde artikelen als opgeheven artikel.

Ook deze bepalingen hebben noodzakelijkerwijs terugwerkende kracht.

Hoofdstuk 6. Slotbepalingen

Artikel 49

Het decreet treedt volgens de algemene regel in werking 10 dagen na de bekendmaking in het Belgische Staatsblad. Er wordt evenwel uitzondering gemaakt voor een aantal artikelen.

Waar nodig werd een gedetailleerde verantwoording bij de toelichting van de betrokken artikelen gegeven.

C. Overzicht van de verstrekte adviezen en de replieken erop

1. De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)

De SERV meldde op 22 augustus 2016 geen advies te zullen formuleren gezien de beperkte sociaal-economische relevantie.

2. De Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA)

De Mobiliteitsraad Vlaanderen formuleerde in zijn advies van 18 augustus 2016 enkele opmerkingen over de artikelen die handelen over de kilometerheffing voor vrachtwagens.

De Vlaamse Regering neemt akte van het feit dat de MORA het positief acht dat de Vlaamse Regering milieuvriendelijke voertuigen bevoordeelt door concreet elektrische vrachtwagens en vrachtwagens op waterstof in te schalen bij de hoogste en dus goedkoopste euronormen.

Verder merkt de MORA op dat de suppletieve euronormtabellen in artikel 16, 2°, punt a) en b) niet geheel zouden overeenstemmen met de Europese regelgeving hieromtrent en vraagt de Raad om dit te remediëren in zowel voorliggend decreet als in de regelgeving betreffende de lage-emissiezones (LEZ).

De Vlaamse Regering repliceert als volgt:

De ontworpen tabellen betreffen een overname van artikel 2 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 26 februari 2016 ter uitvoering van het decreet inzake de lage-emissiezones. De MORA merkt terecht op dat de Euronorm-richtlijnen voor Euro 5 aparte data van inwerkingtreding hebben naargelang de referentiemassa van het voertuig een grenswaarde bereikt van 2.610 kg. Voor

N2-voertuigen met een referentiemassa van minder dan 2610 kg gelden de data opgenomen in tabel 2°, a). en voor N2-voertuigen met een referentiemassa van meer dan 2610 kg gelden de data opgenomen in tabel 2°, b).

Voorliggende tabel maakt abstractie van de indeling naargelang de referentiemassa teneinde het geheel transparant te houden ten aanzien van de gebruiker. Een verdere vereenvoudiging zoals de Raad voorstelt waarbij abstractie wordt gemaakt tussen het verschil tussen N2 en N3, zou voor de coherentie ook een aanpassing vereisen aan het LEZ-besluit.

3. De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Minaraad)

De Minaraad deelde op 18 augustus 2016 mee geen advies te zullen uitbrengen over het voorontwerp van decreet vanwege op het eerste zicht geringe directe milieurelevantie van de voorstellen.

4. De Vlaamse Woonraad

Het advies van de Vlaamse Woonraad werd niet binnen de decretaal bepaalde termijn bezorgd. De Woonraad formuleert in zijn advies van 8 september evenwel een aantal bedenkingen bij de hervorming van de verkrottingsheffing en bij de aanpassing van de fictie met betrekking tot hypotheekruil.

De eerste bedenking m.b.t. hypotheekruil heeft betrekking op de bewoningsvoorwaarde. Het is inderdaad zo dat de "oude" woning de eigen woning van de belastingplichtige moet blijven tot op het ogenblik dat hij die woning vervreemdt. Vanaf dat ogenblik moet de "nieuwe" woning de eigen woning van de belastingplichtige worden.

Indien de bepaling zou worden herschreven waarbij de betrokkene niet meer moet genieten van de woonbonus tot aan de vervreemding, dan wordt de regeling opengezet voor niet-eigen woningen. Dit betekent dat woningen die initieel niet genoten van de woonbonus, er na de hypotheekruil toch in aanmerking voor zouden komen. Dat was niet de bedoeling van de wetgever.

De fictie van de hypotheekruil werd ingevoerd om te remediëren aan de situatie die door de opsplitsing eigen/niet-eigen woning bij de staatshervorming ontstaan is, in geval van een hypotheekruil. Wanneer een belastingplichtige voor zijn woning geniet van de Vlaamse woonbonus en een hypotheekruil doorvoert, waarbij hij zijn lening "overzet" op een nieuwe woning, om de aankoop van die woning te financieren, zal hij, zonder remediëring, de Vlaamse woonbonus verliezen. Het is in dat geval dat de fictiebepaling in werking moet kunnen treden.

De Vlaamse woonbonus is evenwel maar van toepassing voor de 'eigen' woning van de belastingplichtige. Als de "oude" woning op het ogenblik van de vervreemding niet langer de eigen woning van de belastingplichtige was, was op dat ogenblik een federale belastingvermindering van toepassing. Het was niet de bedoeling van de Vlaamse decreetgever om een oplossing aan te reiken in geval een belastingplichtige een federaal belastingvoordeel zou verliezen.

De tweede bedenking van de Vlaamse Woonraad heeft betrekking op het feit dat een belastingplichtige zijn verhoging zou kunnen verliezen, wanneer hij twee woningen zou aanhouden. Zoals aangegeven wou de Vlaamse decreetgever remediëren aan het feit dat een belastingplichtige naar aanleiding van een hypotheekruil zijn Vlaamse woonbonus zou verliezen. De Vlaamse decreetgever

heeft enkel de situatie willen evenaren die bestond voor een belastingplichtige die van de woonbonus genoot en een hypotheekruil doorvoerde voor de zesde staatshervorming. Om dit doel te bereiken heeft de Vlaamse decreetgever expliciet gesteld dat de hypothecaire lening wel specifiek wordt geacht te zijn aangegaan voor de "nieuwe" woning (in tegenstelling tot wat werd aangegeven in de Circulaire AAFisc Nr. 1/2015 (nr. Ci.RH.331/635.143) dd. 12.01.2015 van de FOD Financiën). Voor het overige blijven derhalve de interpretaties aangehouden, zoals ze vroeger bestonden met betrekking tot een hypotheekruil.

Inzake de verkrottingsheffing merkt de Vlaamse Woonraad vooreerst op dat in het ontwerp de overheveling naar de gemeenten van de heffing op verwaarlozing absoluut en zonder voorwaarden is. Evenwel dient vastgesteld te worden dat ook in het eindverslag van de paritaire commissie decentralisatie (p.55) werd uitgegaan van een 'volledige decentralisatie'. In die zin sluit de voorgenomen beleidslijn in het ontworpen decreet volledig aan op de conclusies van deze commissie.

Verder lijkt het de Vlaamse Woonraad aangewezen om minimaal een zekere gemeenschappelijke aanpak te waarborgen, onder meer wat de normen en vaststelling van de verwaarlozing betreft (om op dezelfde basis de verwaarlozing te kunnen vaststellen). In dat verband dient opgemerkt te worden dat een juridisch kader inzake normen en vaststelling van verwaarlozing niet thuis hoort in een fiscaal decreet. Bij de invoering van de Vlaamse Codex fiscaliteit werden net alle niet fiscale bepalingen uit de VCF geweerd, waaronder ook de bepalingen inzake inventarisatie (zelfs van de gewestelijke heffingen). Anderzijds kan opgemerkt worden dat aan de bekommernis van de Vlaamse Woonraad tegemoet zal gekomen worden door het Agentschap Binnenlands Bestuur dat een model belastingreglement ter beschikking zal stellen van de lokale besturen.

De Vlaamse Woonraad meent ook dat een (sterk) verschillende invulling van de heffing op ongeschikt en onbewoonbaar verklaarde woningen moet worden vermeden, net omwille van het risico op een ongelijke behandeling of een ongelijk beschermingsniveau in hoofde van de burger en geen afzwakking van de gewestelijke regeling inhouden. Mede daarom pleit de Vlaamse Woonraad om het kader waarbinnen de gemeente de heffing kan opleggen duidelijker te bepalen (en te oriënteren op de uitgangspunten en waarborgen die gelden in het gewestelijke heffingsregime). Ook wat dat punt betreft dient opgemerkt te worden dat het Agentschap Binnenlands bestuur een model belastingreglement ter beschikking zal stellen van de lokale besturen.

In punt 3.1.4 van zijn advies merkt de Vlaamse Woonraad op dat wanneer de gemeente, bij toepassing van het ontworpen decreet, een heffingsregime oplegt waarbij voldaan wordt aan één van de vooropgestelde minimabedragen (hetzij dit van woningen, hetzij dit van kamers), de gemeente wordt vrijgesteld van de gewestelijke heffing. Indien een gemeente echter een gemeentelijke heffing O&O voor woningen voorziet, dan toont dit aan dat zij de woningkwaliteitsbewaking behartigt. Indien er dus nood is aan een reglement O&O op kamers, dan zullen de gemeenten ook regelgevend optreden. Van de huidige +/- 58 gemeenten met een eigen reglement O&O blijkt dat er geen enkele gemeente is met een reglement enkel voor kamers. Deze gemeenten hebben een reglement O&O voor woningen, en in voorkomend geval ook één op kamers als er aanleiding toe bestaat (in de praktijk gaat het dan meestal om gemeenten met een instelling voor hoger onderwijs op het grondgebied). Het lijkt een te verregaande verplichting om ten aanzien van gemeenten verplicht in een reglement O&O kamers te voorzien als dit op het terrein niet nodig is. Dit kan door de gemeenten als 'te betuttelend' worden ervaren.

Verder merkt de Vlaamse Woonraad in punt 3.1.5 het verschil in heffingsbedragen op. De gewestelijke heffingsbedragen (minimum 1980 € voor een woning) lijken momenteel hoger te zijn dan wat wordt vooropgesteld in het ontwerp van decreet voor de gemeenten (minimum 990 € voor een woning).

Gezien men abstractie moet maken van de inventaristermijn, zijn de minima wel degelijk gelijk. Het Vlaamse Gewest kan pas overgaan tot de heffing op ongeschikt en onbewoonbaar verklaarde woningen zodra het betreffende goed minstens 12 maanden zonder onderbreking op de betreffende inventaris gestaan heeft en dat de Vlaamse heffing berekend werd per periode (P) van 12 maanden dat het zonder onderbreking op die inventaris gestaan heeft. Hier staat tegenover dat gemeenten in het kader van hun fiscale autonomie in principe al kunnen taxeren vanaf de eerste dag dat het goed op diezelfde inventaris werd ingeschreven. Als concreet naar de Vlaamse berekeningsformule (heffing = $KI * (P+1)$) wordt gekeken en het Vlaamse Gewest net als de gemeenten al vanaf de eerste dag van inschrijving in de inventaris de belasting kon heffen ($P=0$), dan geldt wel hetzelfde minimum van 990 euro, zijnde het minimaal KI dat in aanmerking genomen wordt voor de berekening van de heffing. Gelet op het voorgaande zijn de gewestelijke minimale heffingsbedragen dus niet hoger dan hetgeen wordt vooropgesteld in het ontwerp van decreet voor de gemeenten.

Het hanteren van een lager minimum voor kamers wordt verantwoord door het feit dat in de praktijk bij een ongeschikt- en onbewoonbaarverklaring van kamers, het aantal belaste entiteiten hoger is dan bij de ongeschikt- en onbewoonbaarverklaring van andere woningen. Veel van de vastgestelde gebreken inzake ongeschiktheid en onbewoonbaarheid zijn immers te situeren in de keuken, badkamer of toilet van een woongelegenheid. Aangezien één of meer van deze ruimten juist gemeenschappelijk zijn voor kamers, leiden deze gebreken automatisch tot de ongeschikt- en onbewoonbaarverklaring van alle kamers die zich in het pand bevinden. De totale belastbare massa bij een ongeschikt- en onbewoonbaarverklaring van kamers is derhalve hoger dan bij een ongeschikt- en onbewoonbaarverklaring van andere woningen, zelfs bij toepassing van een lager tarief. Ook met betrekking tot de leegstandsheffing wordt in het decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid verschillende minima gehanteerd naargelang het leegstaand pand een woning of een kamer betreft. Het minimum voor een kamer is daar beduidend lager dan het minimum voor een andere woongelegenheid.

In punt 3.1.6 stelt de Vlaamse Woonraad vast dat in de memorie van toelichting wordt bepaald dat de invorderings- en inningsprocedure m.b.t. de gewestelijke heffing voor eerdere aanslagjaren blijft bestaan. Het is de Raad niet duidelijk hoe dit concreet zal worden toegepast. Op dit punt begrijpt de Woonraad de memorie echter verkeerd. Waar sprake is van het laten bestaan van de invorderings- en inningsprocedure m.b.t. de gewestelijke heffing voor eerdere aanslagjaren gaat het over reeds gevestigde heffingen (voor de inwerkingtreding van het ontworpen decreet). Het is immers perfect mogelijk dat belastingen die in het verleden gevestigd zijn door het Vlaamse Gewest nog niet betaald zijn. Deze moeten vanzelfsprekend nog verder kunnen ingevorderd worden. De vraag van de Woonraad om overgangsregime te voorzien voor de inventarisatie is van een totaal andere orde en het antwoord op deze vraag hoort evenmin thuis in een fiscaal decreet.

Het is de Woonraad verder niet duidelijk wat de gevolgen zijn van het ontwerp op de regeling van de gemeentelijke opcentiemen. Wat dit betreft is het ontwerp nochtans duidelijk. Opcentiemen blijven conform art. 2.5.4.0.2 VCF een mogelijkheid als er een gewestelijke heffing is. Als er géén gewestelijke heffing is zijn opcentiemen vanzelfsprekend niet mogelijk.

5. De Raad van State

De Raad van State heeft advies 60.040/3 uitgebracht op 29 september 2016. De bemerkingen van de Raad worden hierna per thema besproken in de volgorde waarin ze zijn opgenomen in het advies.

M.b.t. de vormvereiste

De Vlaamse Regering neemt voor toekomstige voorontwerpen, notie van de opmerking van de Raad van State dat het decreet opnieuw aan de Raad moet worden voorgelegd in geval van wijziging van het hem voorgelegde voorontwerp van decreet naar aanleiding van een mededeling of advies inzake de technische uitvoerbaarheid of een advies van het Rekenhof inzake het respect voor het principiële verbod op deloyale concurrentie. De Vlaamse Regering stelt evenwel vast dat de Raad van State een interpretatie van artikel 5/7 BFW hanteert, die niet volgt uit een letterlijke lezing van de tekst.

Wijzigingen aan het WIB92

- De Raad van State merkt bij artikel 2 op dat de huidige tekst meer rechtszekerheid biedt omdat daar sprake is van een werkelijk ijkpunt, namelijk authentieke akten verleden vanaf 1 januari 2016. Hoewel een dergelijke formulering niet helemaal overeenstemt met de circulaire van de FOD Financiën, wordt de Raad van State op dat punt gevolgd.

De Raad van State wordt niet gevolgd voor wat betreft zijn opmerking met betrekking tot herfinancieringen. De behandeling van een herfinanciering werd tot in detail toegelicht in de Memorie van Toelichting bij het decreet van 19 december 2014 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2015. De behandeling van een herfinanciering maakt niet het voorwerp uit van de huidige ontwerp tekst, zodat de betreffende passage uit de Memorie van Toelichting werd gehaald.

De Raad van State kan evenmin gevolgd worden voor wat betreft zijn opmerking met betrekking tot de vijfde voorwaarde voorzien in artikel 2. De reden waarom wordt uitgebreid toegelicht in artikelgewijze toelichting.

- Voor wat betreft de opmerkingen bij artikel 4 kan verwezen worden naar de toelichting bij de opmerkingen bij artikel 3 hierboven.
- De Raad van State kan deels worden gevolgd bij zijn opmerkingen bij artikel 5. Het is evenwel niet heel duidelijk wat het verschil is tussen paragraaf 4, eerste lid, zoals het oorspronkelijk werd opgemaakt, en de suggestie door de Raad van State. De bepaling werd evenwel herschreven, zodat duidelijk is dat het attest een voorwaarde is om van de belastingvermindering te kunnen genieten. Hierbij werd echter niet zover gegaan dat ook wordt opgenomen wat het attest inhoudelijk moet bevatten (wat door de Raad van State wel wordt gesuggereerd). Dit komt, in de filosofie die de Raad van State in zijn advies hanteert, immers toe aan de FOD Financiën, als verantwoordelijke voor de dienst van de personenbelasting. Bovendien wordt bij de toekenning van (Vlaamse) belastingverminderingen inzake personenbelasting nooit van de belastingplichtige vereist dat hij attesten of facturen (actief) bij zijn aangifte voegt. Er wordt enkel aan de belastingplichtige gevraagd dat hij die ter beschikking houdt van de FOD Financiën. Er werd dan ook voor gekozen om die terminologie te behouden. Het tweede lid werd volledig geschrapt in

navolging van het advies van de Raad van State, dat stelt dat de bepaling problematisch is vanuit bevoegdheidsrechtelijk oogpunt.

Wijzigingen aan het decreet van 22 december 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996

- Het ontworpen artikel 26, §1, tweede lid van decreet van 22 december 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996 regelt de toegang tot de woning voor personeelsleden van de inventarisbeheerder, om alle noodzakelijke opsporingen en vaststellingen te verrichten wanneer het vermoeden bestaat dat een woning niet voldoet aan de vereisten, vermeld in artikel 5, § 1, eerste en tweede lid, van de Vlaamse Wooncode. De Raad formuleert hierover twee opmerkingen in randopmerking nr. 12 van zijn advies.

De Vlaamse Regering repliceert als volg:

De toegang tot de woning met het oog op het vaststellen van de conformiteit van woningen met de normen van artikel 5 van het decreet 12 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode (VWC), is reeds geregeld in artikel 11 van hetzelfde decreet, dat luidt als volgt:

"Met behoud van de toepassing van de wettelijke bepalingen over de opsporing van de wanbedrijven, vermeld in artikel 20, hebben de instanties die overeenkomstig de procedure, vermeld in artikel 5, §4, bevoegd zijn om een conformiteitsonderzoek in te stellen, het recht de woning tussen acht uur en twintig uur te bezoeken om de conformiteit met de veiligheids-, gezondheids- en woonkwaliteitsnormen vast te stellen en de naleving ervan te controleren.

De huurder en de verhuurder zijn verplicht alle nodige inlichtingen te verstrekken om het conformiteitsonderzoek in de beste omstandigheden te laten verlopen".

Toegang tot de woning met het oog op het vaststellen van het misdrijf van verhuur van woningen die niet voldoen aan de normen van artikel 5 VWC, is reeds geregeld in artikel 16, §2 en §3 VWC:

"§ 2. Onverminderd de bevoegdheden van de agenten en de officieren van gerechtelijke politie zijn de ambtenaren die door de Vlaamse Regering aangewezen zijn als wooninspecteur of als ambtenaar met opsporings- en vaststellingsbevoegdheid, bevoegd om de wanbedrijven, vermeld in dit artikel, op te sporen en vast te stellen in een proces-verbaal. De wooninspecteurs krijgen voor de uitoefening van die bevoegdheid de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie en hulpofficier van de procureur des Konings.

De wooninspecteur deelt aan de burgemeester en de gewestelijke ambtenaar mee voor welke woningen een proces-verbaal werd opgesteld.

§ 3. De agenten, officieren van gerechtelijke politie en ambtenaren, vermeld in paragraaf 2, hebben toegang tot de bouwplaatsen en de gebouwen om alle nodige opsporingen en vaststellingen te verrichten. Als de verrichtingen de kenmerken van een huiszoeking dragen, mogen ze alleen uitgevoerd worden op voorwaarde dat de politierechter daartoe een machtiging heeft verstrekt".

Aangezien de bepalingen van het ontworpen artikel 26, §1, tweede lid, van decreet van 22 december 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996 al werden opgenomen in artikel 11 en artikel 16, §2 en §3, VWC, wordt deze bepaling geschrapt uit voorliggend ontwerp. Bijgevolg worden voornoemde opmerkingen van de Raad van State zonder voorwerp.

- Met betrekking tot het ontworpen artikel 30, §§ 1 en 2, geeft de Raad van State aan dat het onduidelijk is waarom de houder van het zakelijk recht (of zijn rechtsopvolger) bezwaar zou kunnen hebben tegen de schrapping.

De Vlaamse Regering repliceert als volgt:

Het bezwaar waarvan sprake in titel 3, hoofdstuk 5, van de Vlaamse Codex Fiscaliteit betreft het bezwaar tegen de heffing en niet een bezwaar tegen de schrapping uit de inventaris. Gelet op de mogelijke verwarring werd de verwijzing naar de bezwaarprocedure bij de Vlaamse Belastingdienst evenwel geschrapt in de eerste en tweede paragraaf van het ontworpen artikel 30 van het decreet van 22 december 1995 (artikel 8 van het ontwerp), dat gaat over de schrapping van een woning uit de lijst van woningen die ongeschikt of onbewoonbaar zijn verklaard.

Wijzigingen aan het decreet van 21 juni 2013 betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van belastingen

- De Vlaamse Regering is het niet eens met de opmerking van de Raad van State met betrekking tot het ontworpen artikel 9 (in randnummer 14 van het advies). De werkwijze in het voorontwerp van decreet is immers overeenkomstig een van de drie opties die gelaten wordt in de handleiding wetgevingstechniek, blz. 149, F 4-1-2-3, (en de daarop gebaseerde omzendbrief wetgevingstechniek VR/2014/4, randnummer 148, punt 3°, blz. 65).
- Ingevolge een opmerking van de Raad van State (randnummer 15) wordt een technische rechtzetting doorgevoerd waarbij in paragraaf 6 van het ontworpen artikel 11/1 (in verband met informatie die niet aan de Europese Commissie bezorgd moet worden) bijkomend nog naar punt 9° van artikel 11/1, §5, wordt verwezen.

Wijzigingen aan de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013

a) Definities

De definitie van het begrip Rijksinwoner uit het voorontwerp van decreet wordt op aangeven van de Raad van State (randnummer 16) ingetrokken omwille van een mogelijke bevoegdheidsschending.

b) Belastingvrijstelling nabestaanden slachtoffers terroristische aanslag

De Raad van State geeft (in randnummer 17) aan dat het in het licht van het gelijkheids- en niet-discriminatiebeginsel verantwoord moet kunnen worden waarom de retroactieve uitwerking van de nieuwe belastingvrijstelling teruggaat tot 21 maart 2016 en waarom andere eerdere gebeurtenissen niet in aanmerking komen. Verder wordt gewezen op het feit dat de beoordelingsbevoegdheid van de regering strikt beperkt moet zijn gelet op het legaliteitsbeginsel inzake belastingen.

Ingevolge dit advies werden de betrokken bepalingen (m.n. artikelen 29, 32, 37, 42 en 47 van het voorontwerp) uit het ontwerp van decreet geschrapt.

c) Kilometerheffing

De Vlaamse Regering neemt akte van het feit dat de Raad van State (in randnummer 18) de terugwerkende kracht van artikel 15 en 16 van het ontwerp aanvaard heeft. De toelichting die hieromtrent aan de Raad werd overgemaakt werd geïncorporeerd in de artikelsgewijze toelichting bij deze artikelen.

De Vlaamse Regering neemt akte van het feit dat de Raad van State geen verdere opmerkingen heeft bij de verstrekte antwoorden (zoals geciteerd in randnummer 19) met betrekking tot artikel 16 van het ontwerp van decreet. De extra informatie werd verwerkt in de artikelgewijze bespreking bij artikel 16.

De Raad van State merkt (in randnummers 20 en 21) op dat tabel b) van het ontworpen artikel 2.4.4.0.5, tweede lid, 2°, VCF (zoals ingevoegd bij artikel 16 van voorliggend ontwerp van decreet) ook zou moeten gelden voor voertuigen van categorie N2. De tekst werd in die zin aangepast.

d) Verkrottingsheffing woningen en gebouwen

De Raad van State geeft in randnummer 22 van zijn advies aan dat voor zover de belastingbevoegdheid van de gemeenten wordt beperkt (bvb. door minimale contouren te voorzien zoals een minimumbedrag) beroep kan gedaan worden op art. 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 'tot hervorming der instellingen'. In de memorie werd reeds aangegeven dat aan de hiertoe vereiste voorwaarden werd voldaan. Deze opmerking van de Raad van State vergt dus geen aanpassingen aan het ontwerp.

Rekening houdende met de opmerkingen in randnummer 26 dient artikel 24 ondergebracht te worden in een 'onderafdeling 1 begrippen', en dienen de daaropvolgende onderafdelingen hernummerd te worden. Op aangeven van de Raad van State worden de woorden "en de besluiten ter uitvoering ervan" in het ontworpen artikel 24 van het decreet van 22 december 1995 (artikel 8 van het ontwerp) geschrapt.

De verwijzing naar de bezwaarprocedure bij de Vlaamse Belastingdienst in de eerste en tweede paragraaf van het ontworpen artikel 30 van het decreet van 22 december 1995 (artikel 8 van het ontwerp is overbodig en wordt geschrapt (cf. randnummer 13).

e) Verzekeringsgift

Met betrekking tot de verzekeringsgift maakt de Raad van State in randbemerking 23 van zijn advies een aantal bemerkingen, waarvan er enkele moeten weerlegd of minstens verduidelijkt worden.

- Vooreerst klopt het niet dat de Vlaamse Belastingdienst in zijn standpunt nr. 15.133 zegt dat er na de levensverzekeringsgift nog sprake is van een kosteloos beding ten behoeve van een derde. Er wordt wel gezegd dat het voorwerp dat onder de toepassing valt van artikel 2.7.1.0.6 VCF, zijnde de uitkering die de verzekeraar doet of zal doen, niet hetzelfde is als het voorwerp van de schenking, zijnde de polis;
- Het klopt evenmin dat het "beding" belast wordt in de schenkbelasting of het registratierecht op schenkingen onder de levenden, maar wel de schenking van de polis als dusdanig;

- De voorgestelde teksttoevoeging in artikel 26, 2°, heeft verder de bedoeling om duidelijk te maken dat de schenking van de polis geen afbreuk doet aan de kosteloosheid van de verkrijging door de derde, en niet de toedracht die de Raad van State eraan geeft;
- De ontworpen bepaling heeft geenszins de afschaf van het tegenbewijs van de kosteloosheid voor ogen; dit tegenbewijs blijft immers intact behouden, zij het – met de ontworpen bepaling – op één enkel bewijsmiddel na, met name die van de loutere schenking van de polis. Zelfs bij de schenking van een levensverzekeringscontract kan het vermoeden echter weerlegd worden door bijvoorbeeld aan te tonen dat de begiftigde de begunstiging heeft gewijzigd;
- Op de vraag van de Raad van State in randnummer 23.1. in fine, moet gesteld worden dat er geen argumenten zijn om de legistische bepaling te beperken tot levensverzekeringscontracten. Artikel 2.7.1.0.6 heeft betrekking op ALLE contracten waaraan een derdenbeding is gekoppeld. Met hierin een onderscheid tussen het hoofdcontract en het derdenbeding, waarbij het in de praktijk enkel bij levensverzekeringscontracten denkbaar is dat het (hoofd)contract als dusdanig wordt geschonken. De bepaling werd t.o.v. het voorontwerp dan ook meer generiek geschreven.

M.b.t. de bemerkingen van de Raad van State in randnummer 23.2, wordt voorgesteld in te gaan op de bezorgdheid van de Raad omtrent het fiscaal legaliteitsbeginsel en het principe van niet retroactiviteit, en wordt het voorstel om aan de bepaling terugwerkende kracht te verlenen ingetrokken. Aldus wordt voorzien in een inwerkingtreding op de gewone datum (10 dagen na publicatie).

Wat randnummer 23.3 betreft, dient vooreerst gesteld te worden dat het niet de meerwaarde is die aan de erfbelasting wordt onderworpen, maar wel de uitkering. De ontworpen bepalingen regelen verder enkel de bewijsvoering en de belastbare grondslag, waarvoor het Vlaamse Gewest wel degelijk bevoegd is. Aan de belastbare materie wordt geenszins geraakt.

f) Administratieve geldboete

De Raad van State merkt (in randnummer 24) op dat moet worden afgezien van de retroactieve werking van het ontworpen artikel 45 van het voorontwerp (ingevolge hernummering artikel 41 van het ontwerp) zoals voorzien in artikel 55, derde lid, van het voorontwerp (ingevolge hernummering artikel 49 van het ontwerp) aangezien de regel van de betaaltermijn van 2 maanden "blijkt uit geen bepaling van de Vlaamse Codex Fiscaliteit".

De Vlaamse Regering repliceert als volgt:

Gelet op de samenlezing van

1° artikel 3.18.0.0.1, §5, VCF dat het principe 'accessorium sequitur principale' expliciteert voor wat betreft de invordering van de administratieve geldboetes analoog aan de invordering van de overeenstemmende belasting;

en

2° artikel 3.1.0.0.1, tweede lid VCF, dat specifiek bepaalt dat titel 3, hoofdstuk 4 inzake betaaltermijnen niet van toepassing is voor de kilometerheffing als belasting, maar wél voor de "administratieve geldboetes die worden opgelegd ingevolge overtredingen van de regelgeving inzake de kilometerheffing zodra deze ingekohierd worden",

is duidelijk dat voorliggende verduidelijking in artikel 3.4.2.0.1, eerste lid, VCF (waarbij ook expliciet melding gemaakt wordt van de administratieve geldboetes waarvoor dezelfde betaaltermijn geldt) wel degelijk louter een explicitering betreft van de bestaande procedureregels zoals momenteel van toepassing sinds 1 april 2016. Gelet op het voorgaande is de retroactieve werking voor het

ontworpen artikel 45 van het voorontwerp (ingevolge hernummering artikel 41 van het ontwerp) met ingang van 1 april 2016 niet noodzakelijk en wordt deze geschrapt in het derde lid van artikel 55 van het voorontwerp (ingevolge hernummering artikel 49 van het ontwerp).

g) Voorziening in Cassatie

De Raad van State bemerkt in zijn advies (randnummer 25) dat door de voorgestelde bepaling (zijnde de opheffing van artikel 3.8.0.0.2 VCF) een hiaat in de rechtsorde dreigt te ontstaan.

Dit zou evenwel niet het geval zijn. Immers: sinds 1 februari 2016 moeten advocaten beschikken over een getuigschrift van opleiding in cassatieprocedures in strafzaken om toegang te hebben tot de tweede kamer bij het Hof van Cassatie (strafzaken). In fiscale zaken daarentegen kan elke advocaat zonder meer optreden en concluderen voor het Hof van Cassatie.

Met de ontworpen bepaling wordt voorgesteld om de verplichte tussenkomst van advocaten bij het Hof van Cassatie uit te breiden in fiscale zaken. De voordelen van dit mechanisme zijn beschreven in arrest S.13.0069.F van 15 december 2014, dat op zijn beurt verwijst naar het arrest nr. 160/2012 van het Grondwettelijk Hof van 20 december 2012. Er wordt onder meer gewezen op het feit dat die maatregel een wettige doelstelling heeft die erin bestaat zowel een toevloed van kennelijk niet-gegronde beroepen te verhinderen als, vanuit de zorg om de belangen van de rechtzoekende en de goede werking van de justitie, een hoge kwaliteit van de bij het Hof van Cassatie neergelegde proceduregeschriften te waarborgen.

In de praktijk wordt echter door de Vlaamse Belastingdienst, gelet op het specifiek karakter van de procedure, zowel voor het neerleggen van een voorziening in cassatie als voor het opstellen van de memorie reeds beroep gedaan op een advocaat bij het Hof van Cassatie. Sommige belastingplichtigen maken wel gebruik van de mogelijkheid voorzien in artikel 3.8.0.0.2 VCF om geen beroep te doen op een advocaat bij het Hof van Cassatie.

De Raad van State merkt op dat door de loutere opheffing van artikel 3.8.0.0.2 VCF de opgeheven federale bepalingen niet herleven. Die analyse is evenwel niet volledig correct. Het is zo dat de bij de invoering van de VCF opgeheven fiscale bepalingen (artikel 378 van het WIB 92, artikel 225ter van het Wetboek der Registratie-, Hypotheek- en Griffierechten en artikel 1424 van het Wetboek der Successierechten) niet gaan herleven bij de opheffing van artikel 3.8.0.0.2 VCF. Evenwel zullen de regels van het gemeen recht (gerechtelijk wetboek) wel opnieuw ten volle gaan spelen. Het gemeen recht dat de procedure bij het Hof van Cassatie regelt is bepaald in de artikelen 1073 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek. Die regels zijn van toepassing indien er geen afwijkende regels zijn. Het volstaat dus om artikel 3.8.0.0.2 VCF terug op te heffen.

Anderzijds kan begrip opgebracht worden voor de stelling van de Raad dat er geen aansluiting meer zal zijn met de federale bepalingen terzake. In afwachting dat de federale overheid een gelijkaardige aanpassing van haar regelgeving doorvoert, lijkt het aangewezen voorlopig het parallelisme met de federale regelgeving te behouden en artikel 3.8.0.0.2 VCF ongemoeid te laten. Zoals gezegd, levert dit in de praktijk ook geen probleem op. De ontworpen opheffingsbepaling wordt dan ook vooralsnog geschrapt.

h) Diverse technische correcties

De door de Raad voorgestelde technische correcties (in randnummer 26 van het advies) werden allemaal als zodanig verwerkt en het gehele ontwerp werd wetgevingstechnisch gecontroleerd.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie,

Bart TOMMELEIN

Bijlage: concordantietabel voor de omzetting van richtlijn 2015/2376/EU

De overeenstemmingstabel hierna laat toe om na te gaan op welke artikelen van de Richtlijn administratieve samenwerking de artikelen van voorliggend decreet steunen.

Gewijzigde / nieuwe bepalingen in het decreet van 21 juni 2013	Bepalingen van voorliggend omzettingsdecreet	Wijzigende bepalingen van de Richtlijn 2015/2376/EU	Gewijzigde / nieuwe bepalingen in de Richtlijn 2011/16/EU
Nihil/	Art. 9	Nihil/	Nihil/
Wijziging van art. 5, 11°	Art. 10	Art. 1, 1°, sub a	Art. 3 (9)
Invoeging van art 5, 15°	Art. 10	Art. 1, 1°, sub b	Nieuw art. 3 (14)
Nihil/	Nihil/	Art. 1, 1°, sub b	Nieuw art. 3 (15)
Invoeging van art 5, 16°	Art. 10	Art. 1, 1°, sub b	Nieuw art. 3 (16)
Nihil/	Nihil/	Art. 1, 1°, sub b	Nieuw art. 3 (17)
Nihil/	Nihil/	Art. 1, 2°	Opheffing van art. 8 (4) en (5)
Invoeging van art. 11/1 (*)	Art. 11	Art. 1, 3°	Nieuw art. 8bis
Nihil/	Nihil/	Art. 1, 3°	Nieuw art. 8ter, (1)
Nihil/	Nihil/	Art. 1, 3°	Nieuw art. 8ter, (2)
vervanging art. 27	Art. 12	Art. 1, 4°	Nieuw art. 20 (5)
Nihil/	Nihil/	Art. 1, 5°, sub a	Art. 21 (3) vervanging
vervanging art. 28	Art. 13	Art. 1, 5°, sub b	Art. 21 (5)
Nihil/	Nihil/	Art. 1, 6°, sub a & b	Art. 23 vervanging lid 3 en schrapping lid 5 & 6
Nihil/	Nihil/	Art. 1, 7°	Nieuw art. 23bis
Nihil/	Nihil/	Art. 1, 8°	Nieuw art. 25 (1bis)
Nihil/	Art. 49	Art. 2	Nihil/
Nihil/	Nihil/	Art. 3	Nihil/

Om verschillende redenen is het niet nuttig gebleken om de overige artikelen van Richtlijn 2015/2376/EU van de Raad van 8 december 2015 tot wijziging van Richtlijn 2011/16/EU wat betreft verplichte automatische uitwisseling van inlichtingen op belastinggebied op te nemen in voorliggend omzettingsdecreet.

(*) voor zover het geen betrekking heeft op voorafgaande prijsverrekenafspraken.